

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

9 Май Хотира ва қадрлаш кун

Хар йили Хотира ва қадрлаш кунини нишонлар эканмиз, бевақт йўқотган кишиларимиз ҳақида изтироб билан эслаймиз. Қахрамоним ўша кишилардан бири. Ота-онаси узок вақт фарзанд қўрмай, ниҳоят унга етишганла-

камоққа олинди. Бун пайқаган айрим асирлар қайси мамлакатда лагердан озод қилинган бўлса, ўша мамлакатда қолиб кетди. Хурсанд Шарофиддиновга омон-эсон она юр-

ТИНЧЛИГИМИЗ АБАДИЙ БЎЛСИН

ри учунми, исмини Хурсанд қўйишди. Бу исм унга ярашарди. Гурунгларида хангомалари билан ҳаммани кулдирар, давралар тўрида файз тўкиб ўтирарди.

1940 йил эди... Хурсанд ва жўралари келишув бўйича ўз ихтиёрлари билан ҳарбий хизматга жўнашди.

Машўм 1941 йилнинг 21 юни етиб келди. Даҳшатли жанг бошланди кетди. Миллионларни ўз гирдобига тортган бу уруш инсоният бошига мисли кўрилмаган кулфатлар олиб келди. Жанг майдонидагина эмас, ҳатто ундан олисларда ҳам ҳар қадамда, ҳар нафасда инсон боласини ўлим кутарди.

Не орзулар билан ҳарбий хизматга жўнаган жўраларни ҳам шу уруш билан боғлиқ қисматлар четлаб ўтмади.

Урушнинг дастлабки кунлари армиянинг бир қатор қисмлари қуршовга олиниб, асир қилинди ва ҳайдаб кетилди. Хурсанднинг пешонасида ана шу асирликнинг чидаб бўлмас уқубатлари битилган экан. Қулликда ўтган умри жаҳаннам азобини эслатарди. Неча бор ўлимлардан қолди. Чеккан кулфатларнинг адоги йўқ. Бир гал толе ёр бўлиб уч-тўрт киши жонни омонат топшириб, ўлим хавфи остида қочиб кутулишга муваффақ бўлдилар. Хурсанд ўзга юртларда, аввал Югославия партизанлари сафида, кейин французларга қаршилик кўрсатиш кучларида босқинчиларга қарши жангларда қатнашди. Галабани Францияда қутиб олди.

Қарайгки, чеккан ситамлар ҳамон ниҳоясига етмаган экан. Аввало бир кун бўлса ҳам асирликда бўлганлар ўз юртларига осонлик билан қайтмадилар. Ватан уларни кучоқ очиб қарши олмади, ҳар бири "фильтр"дан ўтказилди. Баъзилар душман лагерларидан кутулиб, ўз юртида

тига қайтиб келиш насиб этди. Ота-она, қавм-қариндош, дўстлар, маҳалладошлар бағрида бир муддат шодон яшади. Чеккан азоб-уқубатларини унутгандай бўлди. Саргузаштлари янги хангомаларга айланди. Одатича, барчани кулдирарди. Бир дунё орзулар билан истиқболга қадам қўйди. Уйланди. Соддагина камтарона тўй ҳаётидаги энг бахтли воқеа бўлди.

Тўйдан бор-йўғи икки ой ўтиб, уни КГБга чақирдилар. Чунки собиқ асирликда бўлганларга қарши қатагон бошланганди. Уларнинг устидан кимлар, қандай далиллар асосида, "жинойи иш" очади, кимлар тергов олиб боради, кимлар суд ҳукмини чиқаради - ҳеч ким билмасди.

Кўпчилиги қамоққа олинар, сургун қилинар, бошқаларга эса улар ҳақида миш-мишлар қоларди. Ана шу шароитда бир саҳар чоғи энг оғир дамларда ҳам қулишни билган Хурсанднинг мурдасини ошхона шипига боғланган бир қулоч арқондан бўшатиб олишди. Фалакнинг мислсиз аламлирига бас келган Хурсанднинг метин иродаси бугун букилди. У ўз жонига қасд қилди, чунки ватан ундан юз ўтирганди. Хотира ва қадрлаш кунини ҳар йили нишонлаймиз. Хотира майдонлари, гулдаста ва гулчамбарларга тўлиб кетади. Шарафли, шарофатли умрини ҳаёт тантанасига сарф этган мўтабар инсонларни иззат-икром билан зиёрат қиламиз. Улар бу шарафга лойиқ. Назаримда шу улўғ айёмда урушнинг Хурсанд каби қурбонлари ҳам маънос, жанг майдонида тўкилмаган қонларини кўз ёшларида қўшиб тўқадилар ва сўрайдилар:

- Одамлар айтинг, гуноҳини нима? Оллоҳ уларнинг ҳам руҳи-покини махфират қилсин. Инсон боласини бундай бало-офатлардан ҳаммиша асрасин. Тинчлигимиз абадий бўлсин.

Собиржон ҲИДОЯТОВ,
Тошкент шахри

ИНСОН ҚАДРИ - УЛУҒДИР

Ватанимизда турли байрамларни қувонч билан кутиб оларканмиз, ўтганлар ҳам унутилмайди. Умумхалқ байрами - 9 май - Хотира ва Қадрлаш кунини ўтказилиши, шунингдек, 1941-1945 йиллардаги Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган Галабанинг 59 йиллиги, 2004 йилнинг "Меҳр ва мурувват йили" деб эълон қилинганлиги муносабати билан ва уруш қатнашчиларини моддий рағбатлантириш мақсадида Вазирлар Маҳкамасининг қарори эълон қилинди.

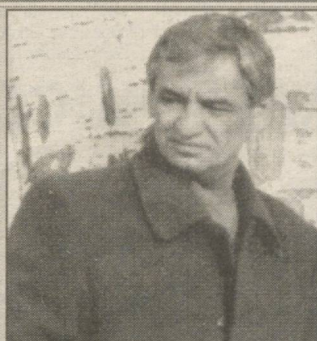
Ушбу қарорга асосан Иккинчи

жаҳон уруши ноғиронлари ва қатнашчиларига 18000 сўм миқдорда пул берилади.

Юртимизнинг ҳар бир гўшасида Ватанимиз озодлиги ва шаъни ҳимоячиларига бағишланган махсус учрашувлар ва маърифий-бадиий кечалар ўтказилади.

Мазкур пул мукофотлари эса 9-май Хотира ва Қадрлаш кунига бағишланган байрам тантаналари вақтида топширилади. Утганларнинг хотирасини муқаддас сақлаб, тирикларни эъозлаш ҳам миллий қадриятларимизнинг гултождир. Ана шундай қадриятлар бой мурувватли халқ яшайдиган юрт эса ҳаммиша равнақ топиб, юксалаверади.

Ўз мухбиримиз

ШОИР ХОТИРАСИ АЗИЗ

Яқинда Гулистон шаҳридаги маданият уйида Сирдарё вилояти ҳокимлиги, Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими ва вилоят Маданият бошқармаси томонидан Ўзбекистон халқ шоири, марҳум Мухаммад Юсуф таваллудининг 50 йиллигига бағишланиб, "Шоир хотираси азиз" мавзусида бадиий-ижодий тадбир ўтказилди. Унда шоирнинг рафикаси Назира Саломова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист, ёзувчи Дилбар Саидова, шоира Мухтарома Улуғова, журналист Хулкар Хамроева, Гулистон шаҳар ҳокими Исмоил Элбеков, Ёзувчилар уюшмасининг вилоят бўлими масъул котиби Ҳаётхон Ортиқбоева, шоир Ҳамрокул Ризо қатнашдилар.

Қувонч ва дард қўшилсагина мазмун ва моҳияти поёнсиз бўлган шеърлар яратилади ва халқнинг мулкига айланади. Мухаммад Юсуф ана шундай

шеърлар соҳиби бўлгани учун ҳам унинг сатрлари ҳар бир ўзбекистонликнинг хонадонига офтоб нуридек кириб борди.

Ёзувчи Дилбар Саидова Мухаммад Юсуф ҳақида гапираркан, уни "халқнинг дил давлатига айланган шоир", деб атади. Чиндан ҳам шоирнинг ҳар бир сатри, мухлислари учун қадри, топилмас хазинага айланди.

Шоирнинг яхши-ёмон кунини йўлдош, шеърларининг биринчи ўқувчиси, ҳаммаслаги, болаларининг онаси, умр йўлдоши, шоира Назира Саломовага сўз берилганда кўпчиликнинг кўзига ёш қалқди. Кўп йиллар шоир билан ёнма-ён умргузаронлик қилган инсоннинг дил сўзлари йиғилганларнинг қалбини титроққа солди.

- Бундан 3 йил аввал Мухаммад ака билан 50 йиллик юбилейларини ўтказишни режалаштириб юргандик. Ушанда ҳам бу ташаббус мендан чиқувди. Мухаммад акам манманликни ёмон кўрарди. Тақдирни қаранг, бугун ҳамма жойда, Мухаммад акамнинг 50 ёшлари нишонланапти-ю, ўзлари йўқ...

У ҳаётга ошик, табииати, гўзаллики ва юртимизни севарди. Шоир инсоннинг ич-ичидагини топиб сўзларди. Ўз ижоди билан, инсоний хислатлари билан улўғ эди.

Мухаммад Юсуф қисқа умр кечирди. Бугун у орамизда йўқ, лекин бетакрор шеърляти қалбимиз тўрида.

Санобар ФАХРИДИНОВА

давлат иқболдир.

Нияти бузуқларга хорликдан бошқа йўл йўқ, Ҳалоллик, кўнгли оқлик катта давлат, иқболдир.

Касаллик, гам-ғуссадан Худо асрасин, Тўра, Соғлиқ ҳам думоқчоқлик катта давлат, иқболдир.

УЗОҚ ЮР

Бўлмайдесан шарманда, майхонадан узоқ юр, Яхшироқ синалмаган безондан узоқ юр.

Доноларга ёндошсанг, асло зиён кўрмайсан, Лекин туриши зиён девонадан узоқ юр.

Баъзи танноз бог-роғда хаёсизларча боқар, Заррача уяти йўқ жанонлардан узоқ юр.

ҲЕЧ ҚАНДАЙ ТЎСИҚЛАР ЙЎҚ
Армон қолмади, дўстлар,
Ўзбекистон элида,
Озод халқларимизнинг бойлиги ўз қўлида.

Ҳамма томон яшаган эркин меҳнат туйғули,
Одамлар уйи обод, булбул сайрар гулида.

Ҳар ким севган касбида ишлаб бахтини топди,
Орзуга етганларнинг қувонч тўла дилида.

Тўра, юртбошимизнинг ҳаракати туйғули,
Ҳеч қандай тўсиқлар йўқ ватанимиз йўлида.

ОИЛАДА ИНОҚЛИК

Оилада иноқлик катта давлат, иқболдир,
Ҳамжиҳат, иттифоқлик катта давлат, иқболдир.

Бирлик бўлмаган жойда тараққиёт, ўсиш йўқ,
Аҳиллик ва ўртоқлик катта

Мушкул пайтда ҳолингни сўрагандан айрилма, Мўл-кўл пайтда зирдинда парвонадан узоқ юр.

Ёрнинг остонасида арз-ҳол қилиш айб эмас, Ундан бошқа нотаниш остонадан узоқ юр.

Тўра, айтилган жойга боргин сира кечикмай, Айтилмаган меҳмонлик, тўйхонадан узоқ юр.

Тўра ЖУМАН,
Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси

Мен Самарқанд, Наманган, Бухоро ва Қашқадарёнинг чироқ тез-тез учи қоладиган узоқ қишлоқларида хонанданинг соатлаб микрофонсиз қўшиқ айтганига гувоҳ бўлганман. Ва яна бир бор чинакам санъатнинг мезони фақат кучли овоз, тоза на-

кунгача унинг таъсиридан чиқолмайсиз. Энг муҳими, хонанда қўшиқ матнига жиддий эътибор беради.

- Катта санъатдаги илк ижодларимдан бири Имом Бухорий ҳақидаги қўшиқ бўлган. Ойлаб, китоб титганман. Авлиё бобомизнинг фалсафасини тушуниб, тўплаган ҳадисларининг мағзини чақишга уринганман. Устозларимиз қўйлаган мумтоз

Азим Китобнинг энг олди қизларидан бири, ҳам гўзал, ҳам оқила Хулқарни Олимжоннинг онаси, раҳматли Шаҳрибону ая келинликка ўзлари танлаганлар. Қайнона - келин эмас, она-бола эди улар. Санъатсевар, адабиётсевар оилага бека бўлганлиги учун Хулқар ўз тақдиридан миннатдор. Турмуш ўртоғининг санъатини қадрлайди. Унинг ижоди самарали

музыка коллежида таълим олмақда.

- Санъат оламида машҳур бўлиш осони? - сўрайман Олимжондан.

- Билмадим, - бироз ўйла-ниб жавоб берди хонанда.

- Мен барибир тезроқ танилиш, машҳур бўлиш учун сахнада сакраб, енгил-елпи мазмунсиз нарсалар айтолмайман. Балки, бугун ёшларимиз

ДАРЁ МИСОЛ МАВЖЛАНАР ҚЎШИҚ

Оиламиз меҳмони

Хонанда **Олимжон Мирзаев** худо берган истеъдоди билан кифояланиб қолмайди. Ўз устида жиддий ишлайди, изланади, устозлари ўғитларига амал қилади. Утган йиллар мобайнида қирқдан ортиқ қўшиқ яратди. Алишер Навоий, Фузулий, Огаҳий, Машраб газаллари куйга кучиб, Олимжоннинг қудратли овози жўр бўлганида ҳар қандай қалб тўлқинланиб кетади. Айниқса, "Ўзбекистон", "Онажон", "Элнинг боласи", "Дўст", "Ноз", "Ажаб" каби хонишлари тилга тушди. Тинимсиз меҳнат ва заҳматларнинг маҳсули ўтган йили "Туркистон" саройида икки кун давом этган "Соғинсангиз..." номли яккахон концерт дастури қўйилганидан ҳам аъло, муҳлисларнинг офарин-у, олқишлари остида ўтди. Анчадан бери ҳақиқий санъат ва жонли ижрони соғинган шинавандалар хонандага қучоқ-қучоқ гуллар совға қилишди. Орзиқиб қўтилган бу самимий эътироф Олимжоннинг чинакам юлдузли онлари бўлди.

фас бўлиши шарт экан, деган фикрга келгандим.

Олимжон шунчаки қўшиқ айтмайди. Борлиқни унутган мисол бутун вужуди билан қўйлайди. Тинглаётиб, кўз илғамас қаерларгадир учиб кетаётгандек ҳис қиласиз, ўзингизни. Бир неча

қўшиқларини ўрганиш жараёнида ҳам ҳар бир сўзнинг маъносини лугатдан қарайман. Бил-лим ва ҳайрат, кўнгил уйғунлашган бир ҳолатда яратилади асарларим, - дейди хонанди.

У оиласига ҳам худди ижоди сингари ниҳоятда талабчан.

бўлиши аввало оила тинчлиги, хотиржамлигига боғлиқ эканлигини тушунади. Фарзандлари Ойбек, Одилжон ва Маҳзунабону ҳам санъатга, айниқса, мумтоз қўшиқларга қаттиқ меҳр қўйишган. Гўдақлигидан қўшиқ хиргойи қилиб юрадиган Ойбек

замонавийликка интилиб, мумтоз қўшиқларни умуман тингламаётган бўлиши мумкин. Лекин, бу ўтқинчи ҳолат. Мумтоз қўшиқчилик асрлардан асрларга ўтиб, сайқалланиб келаётган боқий санъат. У инсон маънавиятини юксалтиради, тафаккурини, дунёқарашини кенгайтиради. Она алласи каби мумтоз санъатга муҳаббат ҳам оилада шаклланади. "Қўш уясида кўрганини қилади", деган мақол бежиз айтилмаган. Фарзанди баркамол инсон бўлишини истаган ҳар бир ота-она аввало унда санъату адабиётга меҳр уйғотишга жиддий эътибор бериши керак.

Олимжон, - "Ижоднинг бош мавзуси одамларни мулоҳаза қилишга ундайдиган фалсафа бўлиши керак", - деб ҳисоблайди. Қалб кечинмалари, севги дардлари, юрт ишқи билан айтган қўшиқлари дарё мисол мавжланишини орзу қилади.

Хулқар ҲАМРОЕВА

ГУЛСАРАНИНГ БЕШИНЧИ ФАРЗАНДИ

Эр-хотинни оиланинг кўш хўкиси, дейишади. Ота-боболаримиз ҳўб топиб, ҳаётий тажрибаларидан олиб бу нақлни айтганлар. Ҳар иккаласи "рўзгорим, бола-чакам" деб жон куйдирмаса рўзгорда қут-барака бўлмайди. Бу борада эр оиланинг устун бўлиши керак. Рўзгорнинг аксарият юки унинг елкасида бўлади. Бироқ у ҳам ишламаса, кимларнингдир юмушини қилиб, топган тўрт-беш сўмини ҳам "шайтоннинг суви"га сарфласа бундан ёмони йўқ. Эр шундай бўлгач...

Гулсара уч қиз, бир ўғилни едириб ичириш, кийинтириш азоблари ёлғиз ўзига қолганлигини ниҳоят-англади. Рўзгор тебратиларини чораларини излади. Бозорга чиқиб у-бу нарсга олиб сотишга, чой-чақа топишга киришди.

Бозор ўз номи билан бозор-да. Иш билгунча тил бил, деганларидек эринмасдан арзонга олиб, сал нарх қўйиб сотсангиз ҳарқалай озми-кўпми тирикчилигингиз ўтиб туради. Гулсара ҳам шундай қиладиган бўлди. Савдо-сотик қилиб рўзгорининг кам-кўстини тўлдириб турди.

Кунларнинг бирида у автобусдан тушиб, уйига қайтаётганда, бекатда юзи хомуш, кўзлари изтиробли, қўлида туғунча ушлаган саккиз-тўққиз ёшлардаги қизалоқни кўриб қолди. Она она-да. Қизчадан қаерга бораётганини сўради.

- Учқизилга, холамларниқига бораёпман, - деди қиз хўрсиниб. - Ҳуршида, Дилфуза деган холаларим яшайди, шу ёқда. Уларини билмайман.

- Отинг нима?

- Мадина.

Гулсара Мадинани эргаштириб, унинг холаларини излади. Лекин Ҳуршида, Дилфузалар Мадинанинг холалари эмас, балки онасининг шунчаки танишлари экан. Улар қизчани ҳушламади, холинг не деб сўрашмади ҳам.

Гулсара уни юпатиб, уйига олиб келди. Ювинтирди, овқатлантирди, хушмуомалада бўлди. Мадинадан онаси ким-

лигини, қаерда яшашини сўраб, қалбига қўл солди. Маълум бўлишча, онасининг исми Зарина бўлиб, ҳозир унинг қаерда яшаётганлигини билмас экан. Света, Наташа исмли опалари борлигини, онаси уларни болалар уйига топширганлигини эслади. Мадина онаси билан Ангор туманида кимнингдир уйда турганлигини, сўнгра онаси қаёққадир чиқиб кетганлигини айтди. Гулсара қизни ортиқча безовта қилмади. Фарзандларига Мадинани ўқитмасликни, унга опа-сингилдек муносабатда бўлишни тайинлади.

Инсон зоти йўқки, ширин сўз, меҳр-саховатга интилмаган. Айниқса болалар ҳамиша илиқ фикрлар оғушида бўладилар. Феруза, Дилфуза, Фарҳод ҳамда Дилдоралар Мадинани ўзларининг қариндошларидек қабул қилишди.

Гулсара Мадинани "балким онаси ёки яқинлари ахтариб юргандир" деган ўй билан уни ички ишлар бўлимига олиб бориб, воқеани тушунтириб берди. Бўлимда қизчани олиб қолишмоқчи бўлишди. Мадинанинг кўзлари ёшланди, Гулсаранинг раҳми келди.

- Бўлмаса, яқинлари топилгунча меннинг уйимда яшаб тура қолсин, бирон оғайни-си келса олиб кетар, - деди Гулсара. Бу фикр вояга етмаган ёшлар билан ишлаш бўлимасининг инспекторига ҳам маъқул тушди. Гулсара Мадинани уйига олиб қайтди. Қиз оилага анча ўрганиб қолди.

Бир кун ички ишлар бўлими вакили Мадинани болалар уйига жўнатишни таклиф қилди.

- Қизни ўзимга фарзанд қилиб оламан, - деди Гулсара қатъий оҳангда. - Улар қизнинг ҳужжатларини қонуний расмийлаштириш лозимлигини таъкидлашди. Гулсара маҳаллага, васийлик ва ҳомийликка олиш комиссиясига, фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш ҳамда соғлиқни сағлаш бўлимларига эринмас-

дан қатнади. Ва ниҳоят қизни ўз қарамлигига расмийлаштириб олди. Ҳозир Мадина Гулсара Тўхтаева хонандонида бешинчи фарзанд бўлиб камол топмоқда.

- Мадина оиламизга меҳр қўйиб, қизларим билан опа-сингилдай меҳрибон бўлиб, ўрганиб қолди, - дейди Гулсара опа. - Баъзи қўшниларим: «Сизнинг қизларингиз бор, Мадинани бизга бера қолинг» - дейишди. Кўнмади. Мадина мактабга қатнапти. Ўқишлари яхши.

Баъзан қўча-қўйда ёш боласини ураётган, ҳақоратли сўзлар билан дашном бераётган аёлларни кўрсам, боласини ташлаб кетган оналар ҳақида эшитсам улардан нафратланаман. Гулсаранинг раҳмдиллигига, болажонлигига эса «офарин» дегим келади.

Гулсаранинг ўзи ҳам серфарзанд оилада туғилиб-ўсган, яхши тарбия кўрган. «Қўш уясида кўрганини қилади», деганлари шу бўлса керак. Отаси Худоёр бобо, онаси Хосият момо ориятли, имон-этиқодли кишилар. Ўғил-қизларини ҳалол меҳнат билан меҳр-муруватли қилиб ўстиришган.

Бу оламда яхшилик қилиш, адашиб қолган ёки қаровчиси йўқ болаларни ўз тарбиясига олиб меҳр-муруват кўрсатиш, эзгулик каби сир-синоатлар ҳам бор. Шуларни ҳис этиб, эзгуликка эш бўлиб яшаш эса катта бойлик. Дилда меҳр-муруват, келажакка ишонч бўлса қийинчиликлар ўтади, гамлар унутилади. Гулсаранинг бешинчи фарзанди - Мадина ҳам ўсиб-ўлғайиб, бахт-икболга эришади. Чунки у ҳақоратли, шафқатли оилада камол топмоқда. Меҳрга йўғрилган юраклар бор бўлсин.

Дўстмурод НОРМУРОДОВ,
Сурхондарё вилояти,
Термиз тумани.

Эшмурод Элмуродов ўт-оловли жанг майдонларидан соғ-омон қайтгач, ўқитувчилик касбини давом эттирди. Қўшни қишлоқдаги пиллакор қиз билан танишган жангчи-педагог 1948 йилда ўз сеवгилиси Ширин билан муҳаббат тақдир ришталарини бир умрга боғлади. Эр йигитнинг боши иккита бўлгач,

ИБРАТЛИ ОИЛА СОҲИБИ

Яхшилардан сўз очдик

унинг кейинги бахт-омади қилиб боқавер экан. Уй-рўзгоридан кўнгли тинчиган Эшмурод Элмуродов ўзи истиқомат қилаётган қишлоқдаги 29-мактабда ишлаш билан бир вақтда СамДуни битириб, то кесалик пенсиясига чиққунча гача ўзбек тили ва адабиёт фани ўқитувчиси, сўнгра директор бўлиб ишлади.

Умр йўлдоши Ширин ая билан ҳаёт қувонч-ташвишларини баҳам қўриб, беш ўғил, ўн нафар қизни тарбиялади, ўқитди, касб-хунари қилди. 80 ёшли Эшмурод бобо умр йўлдоши билан юзга яқин неварачевараларнинг суюкли бобо-бувиси бўлиб яшашмоқда.

Насриддин бобо
ЭШҚУВВАТОВ,
Паст Дарғом тумани.

**Хайрулла
Нуриддинов**

БАҲОР ҚАЙТАДИ

*Адирларга инди оппоқ нур,
Майин тонглар элтади сабо.
Боболарнинг тилида шукур,
Орзу берар олисдан садо.*

*Орзулари оппоқ одамлар,
Шахдам-шахдам одим ташлайди.
Оллоҳ назар ташлаган дамлар.
Эркатой эл бўлиб яшайди.*

*Яшамокдан кўндир мақсади,
Умидлари ундан-да бисёр.
Юмушларин йўқдир адади,
Бўйи қолса-чи, айтади ёр-ёр.*

*Сен ҳам қўшил ушбу уммонга,
Орзуга сени у элтади.
Ён бермагин йўлда ёмонга
Ва умид қил: баҳор қайтади!*

УМИДЛАР

*Онамни отамга учраштираган он
Яратган Эгамнинг ҳукми шул эди:
"Бу никоҳ тўғайли тугилган инсон
Бўлгандир албатта иймонли!" - деди.*

*Онамни отамга унаштираган зот
Юзида нур билан қиларкан дуо,
На давлат тилади, на молу бисот,
"Яхши фарзанд кўрин!" - деди у танҳо.*

*Онамни отамга узатган момо
Асрий ажинларин бирма-бир ёзиб,
Жойнамоз устида қилди илтижо:
"Набирам зотига бўлсин муносиб!"*

*Онамни отамга мос билган фалак
Энди қараб турар бошим узра жим,
Менинг эса нуқул юрагим ҳалак:
"Шунча умидларни оқладимки?"*

БОЛАЛИГИМ

*Биринчи самолётнинг гувиллаган овози,
Тонг елида шитирлар варрагимнинг қоғози.*

*Қантак ўрик танида тирноқларим излари,
Ҳовли бошин ўраган нон ва райҳон ислари.*

*Букри тандир, тол ўтин, ўчоқ боши, обдаста,
Ғишт терилган йўлаклар бирам илик, ораста.*

*Сават тўла папир нон, косада қаттиқ сузма,
Тўнкарилган пиёла, ичида сиқиқ ўсма.*

*Деразанинг раҳида ушоқ тўла мураббо,
Мусичалар чўқилаб, лаззатлар бепарво.*

*Жомашовнинг бошида беланиб бир улуг зот,
Менга қараб жилмаяр: "Ҳали эрта, ухла, ёт".*

ДАЪВАТИМ

*Келажаксиз умиддан умидли чўпчак яхши,
Нопок семирган этдан ҳалол қоқсуяк яхши,
Тағнали паловлардан бетағма хўрак яхши,
Ўзбекни кўролмаган ўзбекдан кўпчак яхши!*

*Қодирийнинг Қумуши армон уммонда тош,
Усмон, Фитратлар қўймиши ҳасад кундасига бош.
Бахил ҳатто йиғласа - чиқмас кўзларидан ёш,
Ўзбекни кўролмаган ўзбекдан кўпчак яхши!*

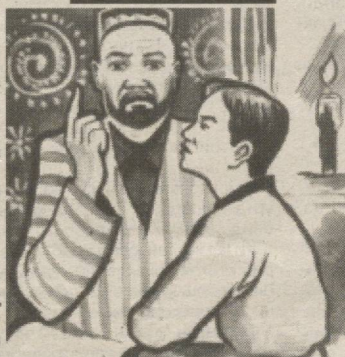
*Шер қоқилиб йиқилса - қашқир ғаласида тўй,
Ёв қочганда "ботир" лар терак каби чўзар бўй,
Товонтешар қўнғизнинг асл қуроли - бадбўй,
Ўзбекни кўролмаган ўзбекдан кўпчак яхши!*

*Бирлашмасдан қақшади темурсиз темурзодлар,
Ўз суягин хорлаган султонларни ким ёдлар?
Аҳил элдан чиққанни кўтаради Ғиротлар,
Ўзбекни кўролмаган ўзбекдан кўпчак яхши!*

Кечки пайт. Ниҳоят мен кутган автобус лиқ тўла одам билан бекатга келиб тўхтади. Бир неча сонияда юки енгиллашган автобус нафасини ростлашга улгурмай яна оғирлашди. Туртиниб-суртиниб ўртага ўтиб олдим. Олдинги эшикдан бир кўлида тўр халта, иккинчиси билан чамаси 4 ёшли боласини етаклаганча бир келинчак чиқди. Кўпчиликнинг кистови билан ўглини менинг ёнимдаги бўш ўриндиққа ўтирашга йўллаб, ўзи икки қадамча нарида туриб қолди. Чунки тикилинчдаги вазият шунини такозо этарди. Болакай ўриндиққа ястаниб ўтириб олган, менга, қарама-қарши ўриндиқдаги йўловчиларга бир-бир разм солиб, аланглай бошлади ва одамлар панасида турган онасига мўралаб: "Ойи, бу ёққа келинг", - деди йиғламсираб.

К е -

Тарсаки Еган Ёлакай
Тарбия соати

линчак: "Ўтиравер", - деб жавоб қайтарди. Бола шарт ўрнидан туриб бориб, онасининг пинжига тикилди. Онаси энгашиб паст овозда ўшқирди: "Бор жойингга ўтир". Бола гингшиб унга баттар ёпишди. "Ҳали уйга бор, гўштингни бурда-бурда қиламан", - ўглининг қулоғига шипшиди келинчак.

Бола ҳам бўш келмади. Бошидаги шапқасини олиб оёқ остига ташлади. Жаҳли чиққан келинчак шапқани олиш баробарида унинг юзига 2-3 тарсаки туширди. Нимагадир у йиғламади. Аксинча жажжи кўлчалари билан ўзини химоя қилган бўлди. Икки бекатдан кейин келинчак боласи билан тушди. Автобус ўридан кўзаларкан, ойнадан уларни кузатдим. Келинчак ўглининг елкасига турта-турта олдига солиб йўлақдан кетиб борарди...

Бир қарашда она ва бола ўртасида юз берадиган оддий бир манзарадек туюлган бу ҳолат ҳеч кимнинг эътиборини тортмади ҳам. Тўғри, онасидан бирор мартаба бўлса ҳам тарсаки емаган, отасидан танбёх эшитиб, калтак емаган бола қамдан-кам топилади.

Ён қўшимизни болагидан бери биламан. Жуда эрка ва тантиқ бўлиб ўсди. Айтсам ишонмайсиз. Ёлғиз фарзанд бўлгани учун 4-5 ёшида ҳам эркаланиб онасининг кўкрак сутини эмарди. Агар шу умурни босилмаса, тўс-тўполон кўтариб қўлига илашган нарсани ҳовлига улоқтирарди. Бу ҳолдан ота-онаси завкланишарди. Уриш у ёқда турсин, чертишмасди ҳам. Лекин баъзида отаси маст бўлиб келиб дағдаға қила бошласа, Акмал дир-дир титрарди. Шу боисданим баъзида уйқусида алаҳсираб ота-онасини кўрқитганин кўп бора эшитганман. Мақтабга қатнай бошлаган пайтда ҳам отасининг тиззасига ўтириб овқатланарди. У бир

амаллаб мактабни битирди. Отаси таниш-билиш қилиб институтга жойлаб қўйди. Ота сарсон, она сарсон 3-курсгача кўтар-кўтар қилиб ўқитишди. Охири ўқишни ҳам ташлаб кетди. Ҳозирги кунда ола хуржун елкада, на касбу қор, на хунарнинг этагидан тутмаган бир пайтлардаги эркатой бола одамларнинг кундалик юмушларини қилиб, тогган чой-чака пулига учма-уч рўзғор тебратди юрибди. Уни ҳаётга чидамсиз, мўрт, сабр-қаноатсиз бўлишига сабабчи бўлган омил, айнан ҳаддан зиёд эркалатиш бўлди.

Яна бир оилани биламан. Бола-чақаси кўп эди. Улар тўполон, инжиқлик қилишса она танбёх берса-да, ота салобат би-

Менимча, юз фоиз она айбдор. Чунки бола илк бор кўзини очиб онасини танийди. Ундан бир қадам ҳам ажралгиси келмайди. Уни ўраб турган борлиқ бегона, одамлар ҳам онасичалик яқин кўринмайди.

Эсимда, 4 ёки 5 ёшда эдим. Киш... Сандал атрофида буйим, онам, оналарим эрталлаб-ки нонуштини қилдик. Онам қаёққадир кетишга ҳозирланди. Мен йиғлашга тушдим. "Мен ҳам бораман!" - деб. Буйим мени маҳкам кучиб, бағриларига босдилар.

Онам: "Ҳозир келаман, ҳозир келаман", дея чиқиб кетдилар. Ўша манзара ҳали-ҳануз кўз ўнгимдан кетмайди. Бола бўлмасам, онам мактабга бориб дарс бериб келиши, тиркичилик учун ишлаши шартлигини тушунмасмидим?.. Автобусда-

ги тарсаки еган бола балким таёқ ейишга кўникма ҳосил қилгандир. У улгайиб мен каби беғубор болагини, онасини соғинч билан эслармикин?! Балким бу воқеа эсидан чиқиб кетар. Тагин ким билсин.

Баъзида кўча-кўй, бекатларда 3-4 та бўлиб санқиб юрган болаларга кўзимиз тушади. Улар пана-пана жойларга ўтиб ичига ҳаво тўлдирилган целлофанларни хидлаётганини гувоҳи ҳам бўламиз. Оиласидан,

ота-онасининг турткилашлари, калтакларидан безган болалар шулар эмасми, аслида?! Бир куни бекатда 9-10 ёшли бир бола мендан пул сўради. "Уйинг, ота-онанг борми?" - деб сўрасам: "Уйдан чиқиб кетганман. Отам ичиб келиб мени ва онамни калтаклайди", - дея жавоб берганди. Ҳар қандай вазиятда ҳам бола болагини қилганда, биз катталигимизга боришимиз, унинг беғубор дунёсини захарламаслигимиз лозим, деб ўйлайман мен. Бола самимий дўст, керак бўлса хурматини жойига қўйса ҳам ота-онасига нисбатан нафрат руҳида камол топиши мумкин. Бир танишим шундай деганди: "Мана ёшим қирқдан ҳам ошяпти. Отамни измидан чиқмайман. Хурматини жойига қўяман. Лекин отамнинг овозини эшитсам, юрагим бир қалқиб кетади. Чунки отам болагимда кўп уради". Кўриниб турибдики, фарзанд ўз бурчини аъло даражада бажарса-да, кўнгалда отаси қолдирган жароҳатлар битмаган. Бир умрга битмайди ҳам. Ҳеч қачон фарзандимиз биздан, биз фарзандларимиздан йироқ бўлмайлик. Ўртамизда чегара бўлган ҳолда меҳрли бўлайлик.

Моҳида ТЕМИРОВА

МЕҲРИ ДАРЁ ХАЛҚИМ БОР

Мен иккинчи гуруҳ **Миннатдорчили** ширин суҳанлиногирониман. Яқинда Фаргона вилояти солиққни сақлаш бошқармасига қарашли "Она ва бола" сихатгоҳига бориб 18 кун дам олиб келдим. Сихатгоҳдаги шарт-шароит, шифокору ҳамшираларнинг хурсанд бўлдим. Шундай ажойиб жамоанинг сардори бош ҳақим Муроджон Эшонкуловга миннатдорчилигимни билдираман. Шу билан бир қаторда дам олиб келишимда

хомийлик кўрсатган "Рақон" ш.х.ги раиси А.Мадаминовга ҳам раҳмат. "Меҳр ва муруват" йилида биз ногиронларга қўрсатилган ғамхўрлик, эътибор учун давлатимиз пешволаридан чексиз миннатдорман.

Гулихон ЖҲРАЕВА, Фаргона вилояти.

Тошкент шаҳрининг Чилонзор туманидаги кўп қаватли уйлардан бирида яшаймиз. Йўлгимизда саккиз хонадон истиқомат қилади. Ҳаммамиз бир-биримизни таниймиз. Қамар исмли кўшнимизнинг ҳаётида кейинги пайтларда анча ўзгаришлар бўлди. У касалхоналардан би-

БИР ХОНАДОНГА ЯНА БАХТ КЕЛДИ

рида жарроҳ бўлиб ишлади. Тепамизда Муҳаббат исмли аёл яшайди. У йўлак олдида стол қўйиб олиб майда-чуйдалар сотиб ўтиради. Ҳамма ўзига яраша тирикчилик қилади. Икки йил бурун Қамарнинг ёшгина хотини оғир хасталикдан вафот этди. Эри бечора шунча ҳаракат қилса ҳам уни сақлаб қола олмади. Хуллас, гап шу кўшнимиз ҳақида.

Ҳали айтганимдек тепамиздаги аёлнинг уйида бир жувон ижарада яшарди. Унинг исми Лобар бўлиб жуда одобли, тирикчилик учун чеварлик ҳам қиларди. Муҳаббат эса унинг тиккан нарсаларини таниш-билишларига пуллаб бериб турарди. Вақт ўтиб у ёш қизчаларнинг қўйлақчаларини ҳам тика бошлади.

Қамар бир куни қизчасини боғчадан етаклаб келатса, Муҳаббатхон:

- Хой, Қамаржон, мана қўйлақчалардан бирини Лолахонга олиб берсангиз-чи, бежиримлигини қаранг, деди.

Қамар эса: - Ие, Муҳаббат опа чеварлик ҳам қўнглимиздан келаркан-да, - деди. - Йў-а, буни мен эмас, мана қўйлақчалардан олиб берсангиз, - деди у Лобарни кўрсатиб. Қамар қўйлақча пул узатаётган Лобарга зимдан қараб қўрқан бош ирғаб сўрашди. Шу-шу, Лобархон Лолахонга қийимлар тикиб бера бошлади.

Баъзан Лобархон қизалогини етаклаб боғчадан олиб келатган Қамарни учратиб қолар, саломлашиб ерга қараганча ўтиб кетарди. Бир куни Муҳаббат билан Лобархон пастда гаплашиб туришганида йўлак ёнига машина келиб тўхтади-да, ичидан шошиб Қамар тушди.

Кейин уларнинг олдида келди-да, илтижовли оҳангда:

- Муҳаббат опа, мен зудлик билан

Андижонга жўнаб кетаяпман. У ерда учта оғир беморни операция қилишим керак. Қизчам сизларникида қолсин. Ёки Лобархон бизникига чиқиб унга қараб турсин. Уйда ҳамма нарса етарли, мана калит. Бугун уни боғчадан ҳам олишингизга тўғри келади. Мен ҳозир самолётга улгуришим керак, - деди-да, қайтиб ма-

шинага ўтирди. Шу пайт Лобар: - Қамар, ака, Андижонга кетаётган экансиз, илтимос, бизнинг уйга ҳам бирров кириб ўғлимнинг аҳолини билиб келинг, - дея ўтинди. Қамар рози бўлиб ён дафтари-часини чиқарди-да, уларнинг манзилни ёзиб олди. Сўнг машинага ўтириб жўнаб кетди.

Шундай қилиб Андижонга келган Қамар уччала беморни ҳам муваффақиятли операция қилди. Уларнинг аҳоли яхшиланган, касалхонанинг бош врачлари Тохиржон акага: -Мен бир одамнинг илтимосини бажаришим керак. Агар мумкин бўлса, бирга бориб келайлик. Хар ҳолда бу ернинг одамларини сиз яхши биласиз, - деди.

Иккиси Лобархонларнинг уйини тезда топишди. Шундоққина катта кўча муюлишидаги уй экан. Улар эшикни тақиллатишганда ичкаридан қўлларини сочиқ билан арта-арта бир йигит чиқиб келди. У Лобарнинг акаси экан.

Ичкарига киришган: - Ойи, меҳмонлар келишди, - дея овоз берган уларни меҳмонхонага тақлиф этди. Айвонда эса ўрта ёшлардаги бир аёл хамир қорар, ёнида эса уч ёшлардаги болакай қўлидаги хамирдан кулча ясаб ўтиради. Кириб келган эркакларни кўрган аёл, улар билан бош ирғаб сўрашди. Сўнг тоғорани кўтариб ошхонага йўналди.

Бироздан кейин бир патиссида қанд-курс, нон кўтариб ичкарига кирди. Омонатгина ўтириб у келганлар билан қайтадан сўрашди. Кейин Тохиржон гап бошлади.

- Холажон, мени-ку, танийсиз. Бу йигит Қамаржон, жарроҳ, Тошкентдан келиб бизнинг беморларимизни операция қилди. Лобардан салом олиб келибди. Улар Тошкентда бир уйда қўшни бўлиб яшашаркан. Лобарнинг илтимосига кўра ўғлининг соғлиги, сизларнинг аҳолигини бўлиб, ўзидан хавотир олмаслигини айтиб юборибди. У икки

соатлардан кейин яна Тошкентга учиб кетиши керак.

Шу пайт "Бувижон" лаб ҳалиги болакай кириб келди. У кела солиб бувисининг кучоғига чиқиб олди.

- Бу бола Лобарнинг ўғли бўлса керак! Сиз билан яшайдими? Дадаси қаерда буни? - сўради

Қамар.

- Ия, ҳали Лобар ҳақида ҳеч нарса билмайсизми? - деб сўради хола. - - Ахир унинг эрини ўлдириб кетишгандан кейин кетишга мажбур бўлди-да, бечора қизим. Энди насиба экан-да, ўргилай... Агар шу фалокат бўлмаганида болам мусофириликда қўйналиб юрмаган бўларди. Мана, Тохиржон билсалар керак... - деди ух тортиб Лобарнинг ойиси.

- Нимани?

- Шерматнинг ўғли Пирматни ўлдириб кетишганини эшитгандирсиз?

- Эшитгандим-у, лекин унинг сизларга нима алоқаси бор?

- Ахир, у менинг қуввим, Лобарнинг эри эди-да...

- Эшитганим билан нега бундай бўлганини билмайман. Нима бўлганди ўзи?

- Айтишларича Пирмат қиморбозларга қўшилиб кетган экан. Шуларга анча пул ютқазиб қўйибди. Лобар эса уйга келиб пулни талаб қилишганда уришиб-жанжаллашиб кетишибди. Шунда улардан бири. Пирматга пичоқ тикиб юборган экан... Мана, оқибатда қизим сарсон, мана қизим Хикматжон эса ота-она меҳридан бебахра ўсаёпти. Лобархон негадир ўша уйда тургиси келмади.

Очилини айтсам, қудаларим ёмон одамлар эмасди. Улар неча марталаб Лобарни олиб кетгани келишди. Шу уйни уларга аташган. Турибди. Лекин қизим боришга кўнмади. Қудам эса бир сизир бузоғи билан, иккита қўй ва анча пул ҳам бўлса ҳам тўй қилишди. Лобар ҳаммасини бизга ташлаб кетди. Шу кунларда боласи уни анча соғиниб қолган, ўзи ҳам соғиниб кўнгли эзилиб юргандир. - деди.

- Қамар бу гапларни эшитаркан ўйлаб қолди. Соатига қаради. Сўнг:

- Мен билан кетасанми, Хикматжон? - дея сўради боладан.

Боланинг кўзлари бирданга чакнаб кетди. Севинч билан бувисига қаради.

Мактубларингиздан бири...

- Холажон, рухсат берсангиз уни олиб кетай. Онасини кўриб бироз дийдорлашиб келади. Балки қолиши ҳам мумкин, - деди.

- Яхши бўлар эди-ю, ҳали у ерда қизимнинг ўзи бировларнинг қошқовоғига қараб юргандир? Агар уй олиб беролсам эди, - деди.

- Қани, қийинтириб беринг уни, - дея Қамар ўрнидан турди.

Тошкентда эса Муҳаббат опа одатдагидек йўлак ёнида савдосини қиларди. Қамарнинг қизчасини боғчадан олиб келатган Лобархон эса у билан нима ҳақдадир гаплашиб турарди. Бир пайт у жимиб қолди-да, йўлга қарайверди. Олисдан бола етаклаб келатган йигит кўринганди. Лобар улар яқинлашганча тикилиб турди-да:

- Вой, ўғлим, Хикматжон! Аянг ўргулсин, - дея уларнинг қаршисига югурди. Она-бола бир-бирларининг бағрига сингилганини кузатиб турган Қамарнинг кўзига ёш кўринди.

- Аяжон! Биз самолётда учдик, - дея Хикматжон аясига мактанди кўзлари ёниб. Лобар кўз ёши аралаш Қамарга миннатдорчилик билдирди. Муҳаббат опа ҳам хурсанд эди. Шу пайт Қамар Лобарнинг ёнига келиб:

- Сиздан бемаслаҳат ўғлингизни олиб келганим учун узр. Ҳаётингиз ҳақингизда эшитдим. Афсус. Бир ўтинчим бор... Келинг, Лолахон қизим шу ўғлингизга опа бўла қолсин. Ўғлингизга эса мен оталик меҳрини берай, сиз эса қизимга оналик қилишга рози бўлинг. Бир-биримизнинг кемтик ҳаётимизни тўлдириб ашайлик. Нима дейсиз? - деди.

Лобар эса жавоб ўрнига ёнидаги Лолахонни кўтариб бағрига босиб ўпди. У кўз ёши аралаш жилмаярди.

Орадан кўп ўтмай маҳалла оқсоқоли ва Муҳаббат опа бошчилигидаги кўни-қўшнилари маслаҳатлашиб кичик бўлса ҳам тўй қилишди. Икки ўқсик дилнинг бир бутун бўлганидан биз қўшнилари ҳам хурсандимиз. Бир хонадонга яна бахт келди. Илоё, бу гал кетмас бўлиб келгани рости бўлсин.

Сухроб СУЛАЙМОНОВ,

Тошкент шаҳри

ҚИЯГИН ДОИМ ЯХШИЛИК

Никоҳимиз қайд этилганига яқинда 50 йил тўлади. Ҳаммаша оиламизнинг мустақамлиги, маҳалладошларимнинг иноқ-тотувлиги учун курашиб яшадим.

- Боя гап орасида 34 йил маҳалла раиси бўлиб ишлаганман дегандингиз.

- Нокамтарлик бўлса ҳам бир гапни айтаман. Шунча йилги хизматларим учун Нурсултон Назарбоевнинг шахсан ўзи қўл қўйиб ёзган миннатдорчилик хатини олишга муяссар бўлдим. Маҳалла дегани оддий сўз бўлиб эшитилса-да, унинг ижтимоий-сиёсий, моддий-маънавий иқлими борким, уни бир мейёрида ушлаб туриш, халқнинг талаб-истакларини оғишмай амалга ошириш ободонлаштириш ишлари мана-ман деган раисни ҳам шошириб қўяди. Газ ўчиб қолса, сув келмай қолса, электр токи узилдишларида, бирор-бир оиладаги можаро, кўни-қўшнилари келишмай қолса, барига балоғардон маҳалла раиси, хотин-қизлар кўмитаси бўлади. Э, шунча ташвиш билан ўралашиб умр ўтиб кетганини билмай ҳам қолибман. Бир томондан қувонаман ҳам. Эл қорига, Ватан хизматиға озми-кўпми ярадим деб.

Отаҳон қилган ишлари

ҳақида гап очмадилар. Сўзларининг сўнгига Ўзбекистонда амалга ошираётган хайрли ишлар хусусида алоҳида тўхталиб, шу жумладан газетамизни ҳам тилга олиб шундай дедилар.

- Ҳозир қарилк гаштини сурараяпман. Бўш вақтимда китоб, рўзномалар қўлимдан тушмайди. "Оила ва жамият" газетасининг

ҳар бир сонини муролаа қилиб бора-ман. Бу газета кўнглимга жуда яқин. Унинг негизига эзгулик, яхшилик, меҳр-оқибати тарғиб қилиш ётади. Мумкин бўлса тўрт қатор шеърини кистириб ўтсам.

Халқнинг қилиб хизматин, Олгин Оллоҳ раҳматин. Қозониб эл хурматин, Қилгин доим яхшилик.

Отаҳон яхшилик хусусида бир қанча мисоллар, ривоятлар келтириб ўтди. Яхши инсон нафақат ўз эли, юртига, ер юзидидаги барча халқларга бахт, иқбол, омад тилайди. Эзгулик тилаган инсон ҳамма жойда эъзозланади, иззат-иқромга сазовор бўлади. Биз табаррук меҳмонимизга фарзанду набираларининг хузурини кўришларини тилаб қоламиз.

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

Газетамизнинг шу йилги 8-сонидан чоп этилган «Яшамокдан мақсад эзгулик» номли мақолада бир аёл келиб 650 минг сўм пулини топиб олган киши ҳақида гапириб берганди. Шундан сўнг газетамизнинг 17-сонидан ўша кишининг «Эр Назар» тахаллуси билан шеърларини чоп этдик. Исроил ака яқинда яна тахририятимизга келди...

У бу гал янги шеърларини олиб келмай, яна савоб иш қилиш учун келган экан. Одатдагидек ўзининг

оқ "Тико"сида мижозларнинг

хожатини чиқариб юрган Исроил

ПУЛ ЭГАСИГА НАСИБ ЭТСА...

ака 12 апрел куни эрталаб бир йигитни айтган жойига олиб бориб қўйибди. Йўловчини тушириб ортига қайтган Исроил ака йигит ўтирган жойдан бир миллион сўм, яъни, 1000 доллар пулни топиб олибди. Йигитни ташлаб кетган жойига қайтиб келиб, балки йигит ишини битириб чиқиб қолар, деб бирор соатлар кутибди. Аммо у чиқмабди.

- Уша пул уйимнинг бир четини қўйдирганча турибди-да, синглим. Уни эгасини тезроқ топиб етказмасам бўлмайди. Уша атрофларга яна эълонлар ҳам ёзиб ёпиштирдим. Мен ҳозир радиога ҳам бориб эълон бериб келаяпман. Зора эгаси топила қолса-ю, менинг ҳам кўнглим хотиржам бўлса. Агар сиз-

лар шу ҳақда ёзиб чиқарсаларингиз, пулнинг эгасини топишда катта ёрдам бўларди-да, - деди у қуйиниб.

- У ҳам худонинг бандаси, эҳтимол бу пулни топиш унга ҳам осон бўлмагандир, - дея гапиди давом этарди у. - Балки бировдан олган қарзини бериш учун шошиб кетаётганмиди? Уша йигитнинг қим, қандай одам эканлиги менга қоронғу. Бироқ, ким бўлишида қатъий назар пул уники, эгасига буорсин. Бу пуллар уйимда турса ҳам кўнглим гаш бўлаверади. Қасри бола-ча-қамга, менга урмаса деб қўрқаман. Ахир мен эрта-ю кеч,

қўнда юрсам, машинанинг пири бор-да, харом-харишни ёқтирмайди.

Ана шу гапларни айтиб кетган Исроил акага чиндан ҳам ҳавасим келди. Шундай ажойиб инсонлар билан учраштираётган Оллоҳга минг бор шўкроналар айтдим.

Исроил аканинг илтимосига кўра мана шу билдиришни ёздик. Агар 12 апрел куни оқ "Тико" машинасида 1 миллион сўм, (1000 доллар) тушириб қолдирган йигит ушбу мақолани ўқуса тахририятимиздаги 133-04-50 телефонига кўнгирак қилишини сўраймиз.

БАСИРА

СЕВГИДА САБР-МАТОНАТ ЛОЗИМ

Эй, юрагининг туб-тубида дард-ҳасрати чашмадек тошган юртодошим! Бир қизни севиб қолибсан. Лекин онанг бу фикрингга тиш-тирноғи билан қарши экан. Шу ўринда онангга ҳам айтадиган гапим бор. Эй, Бекзоднинг онаси! Ўғилни тугиб, бокиб катта қилибсиз. Аналик бурчингизни адо этибсиз. Ўғлингизнинг ниятига қарши турманг. Бу ҳам сизнинг оналик бурчингиздир.

Эй, Бекзоджон! Сен севгинг қадрига етишинг, ардоқлашинг керак. Бунинг учун йўлингдаги гов ва тўсиқлардан оқилана айлиниб ўтмоғинг даркор. Бу борада ёрдам берадиган дўстларинг, биродарларинг, кўни-қўшни, қолаверса, маҳалла оқсоқоли, хотин-қизлар кўмитаси қўл қозуштириб туришмайди. Ўзингни дадил тутгин. Йигит йигитдек бўлиши керак. Сира тушкунликка тушма. Бахтли бўлишингга тилақдошмиз. Муродингга ет, Бекзод!

Юнус ТОЛИПОВ,
Мехнат фахрийси.

Бекзод! Эҳтимол тенгдошдирмиз. Балки, бу гапларим сизга оғир ботар, аммо, сизга шуни айтишни истардим. Муҳаббатингиз чин экан. Бундай севгига инсон дунёда бир марта дуч келади. Дилноза иккинчи турмуш қуришингиз учун ҳали анча тўсиқларни энгиб ўтишингизга тўғри келади.

У ҳам сизни жонидан ортиқ севар экан. Бундай севгини хор қилсангиз унинг уволи тутиши мумкин. Яна бир нарсани унутмангки, яқин қариндошлар ҳеч қачон турмуш қурмасликлари керак. Чунки фарзандларингиз майиб-мажруҳ туғилиши мумкин.

Бу тиббиётда аллақачон исботланган-ку! Буни ҳолангиз ҳам тушунса керак. Шуни била туриб қизларни бахтсиз бўлишини иштасармикан? Шунақа қаршиликларни энгибсиз, ота-онангизни кўндиршига яна бир бор ҳаракат қилинг. Ахир ҳамма ота-оналар ҳам фарзандини бахтли бўлишини истайди-ку! Барибир охири рози бўлишади. Сизни севган ва кутаётган маъсума қизни алдаб кетманг. Бошқа қиз билан ҳеч қачон бахтли бўлмайсиз, шуни унутманг!

ҲАМИДА,
Тошкент шаҳри.

“У менинг борлигим, ҳаётим” - 11-сон

ЭСЛАТМА: Ўзинчи синфла ўқиб юрган кезларимда Дилноза исмли қизга ишқим тушиб қолган. Усиз ҳаётимни тасаввур қила олмайман. Лекин ота-онам ҳоламнинг қизига уйлантиришмоқчи. Бир куни онам: “Ё мени дейсан, ё ўша манқуртни”, - деди. Бошим қотиб қолган.

БЕКЗОД

Бекзоджон, сизга биринчи берадиган мас-лаҳатим: муаммоларингизни ўзингиз ҳал қилишга ҳаракат қилинг. Албатта, катталарнинг, яқинларингизнинг фикрларини билиш, уларга қисман асосланиш ҳам керак.

Бу оламда бахтли бўлиш, орзуга эришиш ҳамманинг пешонасига ёзилмаган. Эҳтимол, бу сизнинг бардошингиз, саботингизни синаш учун тақдир йўлаган илк синовдир? Демак, ҳозирги ҳолатингиздаги илк қадам сабр-матонатли бўлиш.

Токи келажақда айна шу қарорингиз учун бир умр афсус чекиб юрманг.

Сизни дунёга келтирган, келажагингиз, ўқишингиз учун бошқа ака-укаларингизнинг ризқини қияётган ота-онангизнинг сиздан умидлари катта. Бу билан, севгингиздан буткул воз кечинг, ота-онангиз танлаганига уйланинг, дейишдан йирокман. Балки жиянингиз ўз ота-онаси билан очик-ойдин гаплашиб олиши керакдир.

Зинҳор базинҳор тушкунликка тушманг, яхши ният қилинг, яхши ният - ярим мол. Бир танишим ҳам қариндошига бешиккети қилингиз қизни севиб қолган эди. Қизнинг ота-онаси уларнинг тўйига розилик бермади. Ораддан тахминан 7-8 йил ўтгач эса (Бу пайт йигит 28-29, қиз 27 ёшларда эди) ота-оналарининг оқ фотиҳалари билан турмуш қуришди. Ҳозир-да бир қизчалари ҳам бор. Демак, сабр қилсангиз, алал-оқибат мақсадингизга эришингиз мумкин. Орзуларингиз армонга айланишига йўл қўйманг.

Зилола НОРБОЙ қизи,
Тошкент шаҳри

Азиз дўстим Бекзод! Сизга нисбатан қалбимда меҳр олови ёнди. Севгига содиқлик марднинг ишидир. Ҳадиси шарифда айтилишича, ҳар бир киши кўнглига ёққан киши билан яшаши керак. Сиз севгингизга садоқатли бўлинг. Дунёда энг оғир гуноҳ севиқли ёрининг кўнглини ўқсатишидир. Агар сиз ота-онангиз хоҳлаган қизга уйлансангиз, икки қизнинг бахт аталмиш тоғини қулатган бўласиз. Кези келиб ота-онангиз хатоларини англаб етати. Дилноза билан бахтли бўлишингизга ишончим комил.

МОҲИРА,
Термиз шаҳри.

Акс-садо

БАХТЛИ ҚИЗЛАР САФИДА БУЛИНГ

Тенгдошим Мохираҳон! Боқира қиз ҳис-туйғулар оғушида яшайди. Қалбининг тўрида яширинган энг нозик туйғулари гоҳ-гоҳ жунбушга келса-да, сездирмайди бировга.

Инсонни қанақалигини ташқи қиёфасидан билиб бўлмас экан. У маъсум нигоҳлар бахтингизни яна бир бор оёқ ости қилиш учун бир ниқоб бўлган ҳолос. Ўзбек қизлари ўзининг шарм-ҳаёси, ифати билан ажралиб туради. Шундай қизлар борки, ҳусну-жамолига, қадду-бастига қараб тўймайсан. Афсуски шу ҳуснни ниқоб қилиб олиб, фоҳишалик кўчасига кириб кетаётган қизлар ҳам йўқ эмас.

Мохираҳон, тушкунликка тушманг. Қаддингизни баланд тутинг. Сизга ёмонликни раво кўрган бербурд йигит қилган ишдан пушаймон бўлсин.

Нохуш тасодифлар этса-да хужум, Юксак туйғуларни этмагай поймол. Охудек латифу гўдақдек маъсум, Йўлбарсдек нозиктаъб бўлади аёл.

Эркақлар қад ростланг алп қоя мисол, Сиз билан забт этсин дунёни аёл.

Дунё кенг, шунга яраша ғам-ташвишлари, шодлиғи қувончли кунлари бисёр. Бу ўткинчи дунёда меҳр-оқибат ҳар бир инсонга ҳамроҳ бўлсин. Мохира, сизга сабр-бардош, туганмас бахт, бир гўзал оиланинг суякли келинчаги бўлишингизни тилайман.

Шаҳноза БОЕВА,
Бухоро вилояти,
Пешку тумани.

“Аёл зор бўлмасин бир мард йигитга” - 9-сон

Болалигимнинг бегубор палласи, 8 ёшларда отамнинг бир қаринаоши томонидан топталади. Буни ҳеч кимга айттолмасдим. Охири севган йигитимга айттишга журъат этдим. У менга оқ кўйлак кийгизишни ваъда этиб, бир куни ифлос ишчи амалга оширди. Ҳомилалар бўлиб қоладим. Йигитнинг йўриғи билан болани олашиб ташладим. Энди у бошқа қизга уйланаётган эмиш. Мен яна зулмат ичида қоладим.

МОҲИРА
Қарши шаҳри.

Азизим Мохираҳон! Сизнинг дардингизни ич-ичимдан ҳис этиб имконим доирасида фикр билдиришга жазм қилдим. Мени ўзингизга дилдош дўст деб қабул қиласиз, деган умидданман. Бетга айтганинг захри йўқ, дейдилар. Ҳаётингизнинг ёмонликларга юз тутишига эртани ўйламаслигингиз сабаб бўлган. Маълум маънода тузатишмас хатоларга йўл қўйибсиз. Сизни шунчалик ғам дарёсига фарқ қилган биринчи йигит ҳақидаги воқеалар ҳусусида тушунарли қилиб ёзмабсиз. Сон-саноксиз учрашувларнинг нима кераги бор эди? Агар бу ҳақда дастлабки учрашувдаёқ унга айтганингизда эди, балки у йигитнинг юрағида ишончга йўғрилган муҳаббат уйғониб сизни бахтли қилармиди? “Мен ҳам гарчи ҳеч ким унга қарамаса-да, рашк қилардим”, дебсиз. Уни пастга уришга асло ҳақингиз йўқ. Севги учун, чирой де-

ганлари аҳамиятсиз. Сизни айбдор қилишимнинг яна бир муҳим томони-жигарпорангиздан воз кечганингиз! Биринчисида ёшлигингизга борибсиз, дейлик, иккинчи ҳодисани нега уйдагиларингиздан яширдингиз? Қонуний йўл билан иш тутсангиз ҳам бўларди-ку.

Уша йигитга ҳам айтар сўзларим қор. Эй виждонсиз йигит! Эртанги кунингни ўйламадингми?! Шу қиз ўрнида қизинг бўлса нима қилардинг?! Нега жар ёқасида турган қизни жарга итардинг? Сенинг бу қилишинг жон бераётган инсоннинг кўксига ўқ отиш билан баробар-ку! “Сенга оппоқ либос кийдиранми!”, деган алдовларингни қандай тушуниш мумкин? Бу сўзларинг осмондаги ойни олиб бераман деганга ўхшайди.

Мохираҳон! Мард йигитлар йўқ, дебсиз. Ахир, ҳаётни ушлаб турган мард йигитлар эмасми? Баъзи оддон кишилар айрим қизларни назарда тутиб барча қизлар шаънига тош отади. Шундай қилиш шартмикан? Ифратни либос, пардоз, муҳаббатни кўзларига сурма қилган қизлар анчагина. Сиздан илтимос, бахтсизлик ўқидан қалби яраланган бир йигитнинг дардига малҳам бўлинг. Биласизми, Мохира исмли қизлар орзуларга берилувчан бўлади. Мезёрсиз меҳр истайдилар. Озгина ширин сўз илинсангиз, жонини-да, беришга тайёр бўлади. Яна бир нарсани айтай, Мохираҳон ўта мағрур ҳамда иродалидирлар. Илоҳим бахтли қизларнинг сафиди сиз ҳам бўлинг.

М. БҮРИЕВА,
Термиз шаҳри

ТАБРИКЛАЙМИЗ

ЭЪЛОНЛАР!

Дадажоним Абдуҳаким ХУДОЙБЕРДИЕВ! Сизни 50 ёшингиз билан чин юракдан табриклаймиз. Қизингиз Нигора ХУДОЙБЕРДИЕВА ва оила аъзоларингиз, касбадошларингиз, Чироқчи тумани

Ўрнатилган дўстимиз СОБИРЖОН! Сизни таваллауд айёмингиз билан табриклар бахтуқибол тилайман. Ошлангиз, бахтига ҳамшиша соғ бўлиб юринг.

Дўстингиз ЁҚУБЖОН.

Азиз отажоним Алишер БЕРДИЕВ! Сизни 11 май муборак 45 ёшингиз билан табриклайман.

Ирода БЕРДИЕВА, ЎзДЖТўнинг II-босқич талабаси, Навоий вилояти, Қизилтепа тумани.

Дугонам Ферузахон РАЖАБОВА! Таваллаудинг қутлуғ бўлсин! Муҳаббат қасрининг севимли маҳкаси бўлсин.

Гўзалхон ИРИСОВА, Нуробод тумани

Профессор Эргаш Салимов клиникаси барча турдаги аллергия, бўғин, ошқозон-ичак хасталиқларини, касалманд, нимож болаларни махсус усулларда даволайди. Бронхиал астма хасталиғида гормонлар дорилар қўлланмайди. Аллергик касалликларни аниқлаб, даволашда турли аллергияларни қўйиб sinalади. Иш вақти соат 8 дан 17 гача. МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Ҳўжаев кўчаси, 4-уй, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8. 1-шаҳар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 144-64-30.

Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар "Оила зийнати" Маркази қизларни ва келинчаларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида қуйидаги касблар бўйича ўқув курсларини ташкил этди. Марказда кам таъминланган оила фарзандлари бепул ўқитилади.

Ўқув муддати 2 ойлик курслар. Бичиш-тиқиш - "Элита" усулида пардалар, чойшаблар ҳам тиқиш - Бисерлардан фойдаланиб тиқиш - Бошланғич компьютер билимлари ҳам (Windows 2000) - Олий даражада торт ва салатлар тайёрлаш - Сартарошлик - Косметология - Маникюр-Бухгалтерия-касса аппарати назоратчиси. Ҳуқуқ муддати 3 ойлик курслар. Миллий кўрпа-кўрпачалар тиқиш - Юмшоқ уй-ноқлар, бешик кўрпачалари ва ёстиқчаларини тиқиш. Ўқув муддати 4 ойлик курслар - Массаж ва уй ҳамширалиги - Бичиш тиқиш (бошловчилар учун) - Машинада гул тиқиш (вишневка) - Инглиз тили Ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. (амалиётлари билан)

Курсларни битирган ўқувчиларга махсус сертификат берилади. Манзил: "Халқлар Дўстлиги" метроси. Фурқат кўчаси 1 уй. Мўлжал: Республика спорт қўмитаси. Тадбиркорлар палатаси, 28 қават, 202 хона, 413 хона. Телефон: 45-18-42, 98-07-78, 29-28-58, 65-76-78

"UMID va ISHONCH"

Тиббиёт маркази қўйидаги касалликлар бўйича беморларга хизмат кўрсатади: Уролог - Косметология - жарроҳлик - Физиотерапия - Гинеколог -УЗД -Лаборатория -Педиатр -Гильментолог

Манзил: Ўзбекистон кўчаси, Тошкент шаҳри, Бешёғоч массиви 1-уй. Мўлжал: Халқлар Дўстлиги саройи, Банклар ассоциацияси. Тел: 45-07-42, 45-07-79

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ҲОЗИЕВИЧ

ЭНУРЕЗ ХАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРИГАН қовуғи бўш 10 ёшдан ошган УҒИЛ ва КИЗ болаларни БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ. Буйрак, қовуқ, простата беши касалликларини ДАВОЛАЙДИ. Қабул вақти соат 9.00 дан 17.00 гача. Манзил: Марказ-15, 12-уй (ЖЭК ёнидаги бино) Мўлжал: Метронинг F. Фулом бекати. Тел: 144-46-87, 144-27-92

Охунбоев номи тиббиёт билим юртидан ПЎЛТАОВА Шахноза Хикматовнага 6 июл 1992 йилда берилган 445671-рақамли Диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР қилинади.

Об-ҳавони кузатиш марказининг маълумотига қараганда республикамизда ҳаво ўзгариб туради. Баъзи жойларда кучли ёмғир ёғади. Момақалдирик бўлиши мумкин. Фарбий шамолнинг тезлиги кучаяди. Ҳарорат кечаси 13°-18°, дан 7°-12° гача илик бўлади. Кундузи ҳарорат 23°-28° дан 15°-20° гача ўзгариб туради. Республикаимизнинг шимолида кечаси 10°-15° дан 5°-10° гача ўзгариб туради. Кундузи ҳарорат 15°-20° дан 22°-27° гача юқарилади.

"Оила ва жамият" газетасининг ҳаммаси компьютерчи-безакчи Маъмуржон Юлдошевга акиси Матлаб ЮЛДОШЕВнинг бевақт вафоти муносабати билан қўқур таъзия изҳор қилади.

КЕМТИК ПИЧОҚ СИРИ

Тушимда қайнона-қайнотам яшайдиган уйга кириб, бир пичоқ олиб чиқибман. Эшик олдида етганимда кўзим пичоқнинг солига тушди. Чиройли, бежирим пичоқнинг соли кемтик эди. Кўрган тушимдан кўнглимга гулгула тушди. Вақт-соати етгач, кўзим ёриди. Турғуқ дарди 18 соат давом этди. Бола туғилмагач, охири жарроҳлик йўли билан туғдириб олишди. Туғруқхонадан чиқиб, ўша кўрганым - чети кемтик пичоқчани хотирладим. Пичоқча - ўғилга, сопини қиёслиги эса унинг жарроҳлик йўли билан туғилишидан далолат экан". Вазира ЖЎРАЕВА, ТМСХ талабаси.

ИЛК СЕВГИМ Розиман ёр, пок ишқинг мени, Саҳроларга бошлаб кетса ҳам. Агар кетсанг ёмғирдай тўлиб, Изларингга ботиб ётсам ҳам. Майли баҳор, кузлар ўтсинлар, Лекин сени қутиб яшайман. Битта оташ нигоҳинг учун, Юрагимни қутиб яшайман. Барнохон ЮЛДАШЕВА, Қашқадарё вилояти, Деҳқонобод "Ойбек" ж/х.

Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур туманидаги 42-мактаб томонидан 2003-йилда ДАВКАРАЕВ Алишер Муратовичга берилган У№0407554 сонли ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат йўқолганлиги тўғрисида БЕКОР қилинган деб ҳисобланган. Массажга ўргатаман. Тел: 48-28-72, 118-32-35.

ЎТ ПУФАГИ ЯЛЛИГЛАНИШИ

Холецистит ўткир ва сурункали бўлиши мумкин. Ўткир холецистит шомоллаш ва ўта ёғли, тузланган, қалампирли хилма-хил овқатларни-кўп ва оч қоринга истеъмол қилганда келиб чиқадиган касаллик. У ўткир йукумли касаллик, ичак лямблиози, спиртли ичимликларни тез-тез истеъмол қилиш, кўп миқдорда чекиш, семизлик, кам ҳаракатланиш оқибатида пайдо бўлади. Вақтида даволанмаса сурункали холециститга ўтиб кетиши ҳам мумкин. Касалликнинг асосий белгилари шундай. Беморда тўсатдан ўнг қобирга остида кучли оғриқ пайдо бўлиб, баъзан кўп ўтирганда, оғир юк кўтарганда қаттиқ оғрийд. Кўнгили айниб, оғизга аччиқ сув келиши, қусиш, ич кетиши, қабзиятга мойиллик пайдо бўлиши кузатилади. Ўнг қобирга остида пайдо бўлган оғриқ ўнг елка ва қуракка ҳам ўтиши мумкин. Холециститнинг олдини олиш учун ўз вақтида шифокорга мурожаат қилиш зарур. Ўткир ошқозон, ичак, лямблиози, касалликларини даволаш, спиртли ичимлик ичмаслик, кўп чекмаслик. Маслаҳатхона

"Umid va ishonch" маркази даволовчи-шифокори

Ўрнатилган мухлислар! «Оила ва жамият» газетаси обуначилари учун қўйидаги қўрсатилган ушбу марказ шифокорлари бир марталик бепул ташхис қўйиб берадилар ва даволаш ҳақи арзонлаштирилади.

ОНАНГИЗНИ ҲУРМАТЛАНГ

Фарзанд қони асл она қонидан, Шу сабабли она севар жонидан. Ҳаёт кўриб, кўзни очган чакалоқ, Энг биринчи онасини таниган. Ҳар фарзандга она бўлар парвона, Она меҳри бу жаннатдан нишона. Ҳаётининг кўп сирларин гапирса, Онангиздан қилаверманг кўп нола. Онанг бўлса уйингда бор фаришта, Онажонинг керак бўлар ҳар ишда.

«Оила ва жамият» ўғитномаси

Оналарда саломатлик, куч бўлса, Уйингиз ҳам сарамжон-у саришта. Шу сабабли омон бўлсин онамиз, Она кетса оғир кунга қолаемиз. Ҳаётда она зотин ҳурматла, Кимга керак, кейин қилган ноламиз. Абдуқодир ЭГАМКҮЛОВ, Юқори-Чирчик тумани, "Қизилсой" маҳалласи

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафтани янги танишувлар билан бошлайсиз. Мавқеингиз янада ортиб, катта бизнесга қўл урасиз.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўпроқ меҳнат қилишингизга тўри келади. Асосий ишларингизни чоршанба кунига бажариб олинг.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Табиат қўйнида дам олганингиз маъқул. Олис сафарга чиқмай туришни маслаҳат берамиз.

КИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Яхшигина лавозимга эга бўлишингиз мумкин. Муҳаббат бодидида ишларингиз ҳам кўнгилдагидек бўлади.

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Янги ҳамкорлар билан иш бошлашингиз қутилоқда. Аммо, масъулиятни унутмасликка ҳаракат қилинг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Бошлиқ билан эҳтиёт бўлиб гаплашинг. Зарур ишларингизни кейинроққа қолдирсангиз ҳам бўлади.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳафтанинг боши омадсиз кечиши мумкин. Бироқ ҳафтанинг охирида ҳосиятли ишларни амалга оширасиз.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Саломатлигингиз безовта қилиб тушқунликка тушиб қолишингиз мумкин. Албатта шифокорга учрашинг.

ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Турли тантаналарга таклиф этиласиз. Ишларингиз ривожланиб, яхшигина маблагга эга бўласиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Қаттиқ меҳнат қилишингизга тўри келади. Турли ғийбатларга қўлоқ солмасликка ҳаракат қилинг.

ҚОВФА (21.01 — 18.02). - Ҳамфир ва самимий инсонлар билан танишасиз. Улар орасидан умр йўлдоши топшингиз ҳам мумкин.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Ажойиб гоғларингизни амалга оширасиз. Ҳафтанинг иккинчи ярмини ютуқларга эришиб гоғ кўнгили ўтказасиз.

МУНАЖЖИМЛАР

БАШОРАТИ

УНУТМОҚ ОСОНМАС СИЗЛАРНИ...

ёрдам берарди.

У меҳрибон ота, яхши оила бошлиги эди. Бир олам орзулар оғушида рафиқаси Зулхумор билан беш нафар фарзандни ўстиришаётганди. Тўйлар қилмоқчи эди. Афсуски фарзандларини жонидан ортиқ севган синфдошимизга тўй кўриш насиб этмади. Уч нафар қизларига бахт тилаб остонадан кузатиш, уларнинг бахтидан қувониш насиб этмади.

Яқинда унинг кенжа қизи Шаҳнозани учратиб қолдим. Отаси билан ўқиганим учун кўзига оловдек қуринган бўлсам керак. Йўл бўйи отаси ҳақида сўхбатлашиб, сўраб-суриштиришдан чарчамади. Мен қизгинанинг соғинч ва армонга тўлган кўнглини юпатиш учун: "Агар сизлар ўқимини, отангиз каби яхши инсонлар бўлсангиз унинг руҳи шод бўлади, қизим! Сизлар отангиз учун ҳам яшашингиз керак", - дейишдан

Одатда, оилада фарзанд туғилса, ота-онанинг кўнгли тоғ каби юксалиб, фарзандлари эрта-индин қаватига кириб, суянч бўлишдан фахрланиб юради. Сайёра опа ва Асқар домла (уни шундай дейишди) бирин-кетин

бўлак сўз топа олмадим. Раззоқбердининг хотини Зулхумор оқила ва меҳрибон аёл. Унга рўзгор юкини тортишдан ҳам, болаларининг мунгли нгоҳларига қараш жуда қийин. Бирок, оталаридек ақлли фарзандлари унинг ёнига кириб қанот бўлишарди. Ҳали отаси охиригача қуриб битказма олманган уйлари ни ўғли битиради, у кўролмаган тўйлар ҳам бўлади. На чора... Ҳаёт ана шундай давом этавераркан армон ва шодлик бир-бирига навбат берган дунёда яшайверарканмиз. Синфдошларимиз Раззоқберди, Лола, Абдували, Паҳлавон, Қаҳҳорбеклар гулбарглардек армон билан бу ҳаётдан узилиб кетдилар...

Мен бу рўйхатнинг давом этишини сира истамайман. Улар яхши инсон эдилар, биз учун дўстларимизни унутмоқ эса осонмас. Илоийм жойлари жаннатда бўлсин. Энди уларнинг яқинларига, фарзандларига сабру-тоқат тилаймиз.

Б. САЙДАЛИЕВА

каттаси Ҳасанжон автоҳалокатга учраб, бизни куйдириб кетди. Тиниб-тинчимас, хушфеъл, юраги тоза, одобли бола эди Ҳасанжоним. Ерни, деҳқончиликни жон-дилдан суйарди. Тенгқурлари: "Нима қиласан, жонингни қий-

дунёга келган фарзандлари Ойгул, Гулнора, Акмал, Али, Акбар, Анвар ва Ҳасан-Ҳусанларни ўстириб, элга қўшганида улардан бахтли киши йўқ эди. Оддий, камсуқум, бирова қаттиқ гапирмайдиган Асқар домла Шифирконнинг зиёли, обрўли кишиларидан бўлиб уни ҳамма хурмат қиларди. Унинг шогирдлари бугунги кунда ҳам пойтахтимиздаги олий ўқув юртиларида фаолият кўрсатиб, Асқар Нормуродовнинг руҳини шод этишмоқда.

ЎТГАНЛАРНИ ЁД ЭТИШ САВОБ

наб, акаларингга ёрдамчи ҳайдовчи бўлиб ишлайвермайсанми?" - деб кўп ўқтиришарди. У бўлса: "Ерсиз туролмасан нима қилай? Далага боргим келаверади, экинларим қақираверади. Даламни бир кун кўрмасам соғинаман-да, онажон! Буни ўртоқларим нега тушунмайдилар?" - деб астойдил куюнарди.

Энди ўғлимдан невараларим Мадинабону ва Жамшиджонлар ёдгор бўлиб қолди. Инсон ҳар қандай айрилик-жуздорликка таскин излайди, чидайди. Сайёра ая ҳам армонли кўнглига таскин излаб, ўз-ўзини овутар экан, бу ёруғ оламдан эрта кетган ўғли Ҳасанжоннинг хотирасига суюнади. Хайриятки, хотира бор. Инсон хотираси азиз, уни эслаш, ёд этиш эса хайрли ва савоб иш дейдилар.

Ражаббой РАУПОВ Шифиркон тумани

олиб "мени ўрнимга оталик" қиласан деганларини ёдимдан чиқармайман ва айтган насиҳатларига содиқман. Дадажонимнинг касби оддий газ-электр пайвандловчи бўлибгина қолмай, тунукасозлик, мисгарлик, айниқса тракторчилик касбини ҳам билардилар. Уйимизда дадамдан устасона ёдгорлик бўлиб қолди, касбим темирйўлчи, аммо мисгарликни ҳам укаларим билан давом эттираётимиз.

Жойингиз жаннатда бўлсин отажон, Порлоқ хотирингиз ҳаммиса ёдда. Оиламиз бўлиб бир тану бир жон, Умрингиз давом этмоқда бизда.

Мухиддин МИЗОМОВ, Самарқанд вилояти, Нарпай тумани.

Мана дадажоним дунёдан ўтганларига ҳам 20 апрелда беш йил бўлади. Мен учун у киши худди ҳаётдек, бошқа шаҳарда кўп йиллардан бери яшаётганлигим сабаблими, ҳар замонда меҳмон бўлиб келаётгандек туюлади. Дадамнинг ёшлиги уруш даврларига тўри келган. Барча қийинчиликларга бардошли бўлишимизни, нон қадрига етишимизни таъкидлардилар.

Начора, ўлим ҳақ, буни тан олмай иложимиз йўқ. Дадам ўғлим Нуриддинжоннинг туғилган кунини оламдан ўтганди.

Қасал ётган пайтларида болаларимни ўқитишимни, онажоним, укаларимдан хабар

дим. Ойижон! Кўзларингизда кун бу ёш - дийдор ганиматлиги экан... Ота-она фарзандга Яратган эгамнинг омонати эканлигини тушундим.

Сизни сўнгги бор кўрган келганимда ҳам кўзларингизда ёш кўрдим. Лекин бу сафар узоқ йилгадигиз. Кечагидек ёдимда: онамнинг ишлари жуда кўпайиб кетганидан, уларни бировага бўлса-да кўрдингиз келаётганидан шикоят қилдингиз. Бирок бир дақиқадаёқ буларни унутиб, келганимдан роса суюндингиз, ҳар галгидек тансик тамини илиндингиз...

Яратган эгамнинг қисмати экан, кўриб келганимдан кейин беш кун ўтиб, яқинларингизни зор йиғлатиб, дунёдан кўз юмдингиз. Меҳрибоним!

Поччамиз Мирасилов Соҳиббой Пўлатович!

Сиз Салима опамиз билан тиним билмадингиз. Беш нафар фарзандингизни ўқитиб, катта

лан бир пиёла чой ичиб, дуо қилиб чиқиб келаяпман. Ҳаммага ҳам фарзандлари камолини кўриш насиб этсин, - дея тилак билдирдингиз.

Ўша машъум кундан бир кун аввал редакцияга кўнгириқ қилдингиз. Сиз газетамизни жуда яхши кўрадингиз. Мақолалар ҳақида фикрингизни кўп айтардингиз. Сиз анча та-

ЧИРОЙЛИ ЯШАБ ЎТДИНГИЗ...

тўйлар билан қуёвлар кўрдингиз, келинлар олдингиз... Бир қучоқ набираларингиз қуршовида мамнун яшаётган эдингиз. Ёзга чиқиб пайгамбар ёшингиз билан набираларингиз тўйини ўтказмоқчи эдингиз-а? Афсус... Кўз очиб юмгунча ҳаммамизни доғда қолдириб кетишингизни ким ўйлабди дейсиз? Сизнинг ҳамма тўйларингиз октябр ойида бўларди. "Тўй-томошага шу ой яхши-да, ҳамма нарса етилган, тўкинчилик ойи", - дер эдингиз. Буни қарангки, бу дунёни шу ой бошланган кунларда тарк этдингиз. Чиндан ҳам ҳамма маъракаларингиз тўкин-сочинлик билан жуда чиройли ўтди. Сиз шинам уйлар кургандингиз, кексаликнинг кумуш дамларини шу уйларда осойишта ўтказишни ният қилардингиз.

Сизни сўнгги марта учратганимда жуда хурсанд эдингиз.

Алишернинг ишонасига бориб келаяпман. Табрикладингми уни? У прокурор бўлди. Борсам кабинетинг ёнига исму фамилияси, лавозимини ёзиб қўйишибди. Кўриб кўнглим тўлганидан йиғлаб юборибман. Мен болаларимнинг эл орасида, жамиятда мана шундай хурматли инсонлар бўлишини чин дилимдан сўрагандим. Шу кунларга етказганига шукр. У би-

лабчан, лекин кези келганда жуда меҳрибон ҳам эдингиз. Маслаҳатларингизни аямасдингиз. Бўстонлик туманидаги энг тажрибали савдо ходимларидан бири эдингиз, 40 йиллик меҳнатингиз давомида юзлаб шогирдлар етиштиргандингиз. Улар сизнинг вафот этганингизни эшитиб узоқ-яқинлардан йиғлаб етиб келишди ўша куни... Сиз ўлингиз Жавлондан айрилганингиздан кейин анча эзилдингиз. Ташвишу ҳасратлардан анча толиққандингиз. Нафақат биз, балки ортингиздан чирқираб қолган фарзандларингизу Салима опам ҳам сўнгги сўзларингизни эшита олмай қолишди. Ҳамма қайсингилларингиз сиздан рози эдик, яхши кўрардик. Бу ҳаётдан лолақизғалдоқ гулбаргидек қутилмаганда узилдингиз. Чиройли, ҳамма ҳавас қилгудек яшаб кетдингиз. Мана энди тоғлар этагидаги сокингина қабристонда ота-онамиз, севимли фарзандингиз Жавлон билан ёнма-ён ётиб-сизлар. Поччажон, илоҳим жойингиз жаннатдан бўлсин.

Басира

ДАДАЖОНИМНИ ЁД ЭТИБ

Мана дадажоним дунёдан ўтганларига ҳам 20 апрелда беш йил бўлади. Мен учун у киши худди ҳаётдек, бошқа шаҳарда кўп йиллардан бери яшаётганлигим сабаблими, ҳар замонда меҳмон бўлиб келаётгандек туюлади. Дадамнинг ёшлиги уруш даврларига тўри келган. Барча қийинчиликларга бардошли бўлишимизни, нон қадрига етишимизни таъкидлардилар.

Начора, ўлим ҳақ, буни тан олмай иложимиз йўқ. Дадам ўғлим Нуриддинжоннинг туғилган кунини оламдан ўтганди.

Қасал ётган пайтларида болаларимни ўқитишимни, онажоним, укаларимдан хабар

дим. Ойижон! Кўзларингизда кун бу ёш - дийдор ганиматлиги экан... Ота-она фарзандга Яратган эгамнинг омонати эканлигини тушундим.

Сизни сўнгги бор кўрган келганимда ҳам кўзларингизда ёш кўрдим. Лекин бу сафар узоқ йилгадигиз. Кечагидек ёдимда: онамнинг ишлари жуда кўпайиб кетганидан, уларни бировага бўлса-да кўрдингиз келаётганидан шикоят қилдингиз. Бирок бир дақиқадаёқ буларни унутиб, келганимдан роса суюндингиз, ҳар галгидек тансик тамини илиндингиз...

Яратган эгамнинг қисмати экан, кўриб келганимдан кейин беш кун ўтиб, яқинларингизни зор йиғлатиб, дунёдан кўз юмдингиз. Меҳрибоним!

РАЙҲОН ХИДИ ТАРАЛАРДИ

Сизни сўнгги бор кўрган келганимда ҳам кўзларингизда ёш кўрдим. Лекин бу сафар узоқ йилгадигиз. Кечагидек ёдимда: онамнинг ишлари жуда кўпайиб кетганидан, уларни бировага бўлса-да кўрдингиз келаётганидан шикоят қилдингиз. Бирок бир дақиқадаёқ буларни унутиб, келганимдан роса суюндингиз, ҳар галгидек тансик тамини илиндингиз...

Яратган эгамнинг қисмати экан, кўриб келганимдан кейин беш кун ўтиб, яқинларингизни зор йиғлатиб, дунёдан кўз юмдингиз. Меҳрибоним!

Билганимда эди, ўшанда сизни сўнгги бор кўраётганимни, сезганимда эди... Ёнингиздан бир қадам ҳам жилмасдим. Қайноқ меҳрингиз-ла йўрилган бағрингизни бир онга ҳам ташлаб кетмасдим. Доим райхон иси тараладиган юзларингизга юзларимни босиб, ором олардим, бахтиёр бўлардим.

Ойижон! Сурагингизга термулиб сизни бениҳоя соғинганимни ҳис этаман. Сизни кўргим, мулоим овозингизни эшитгим келади. Ҳозир сизни ёд этиб, қуръон тиловат этганимдан руҳим осойиш тоғандек. Сиз ҳаммиса фарзандларингиз, яқинларингиз юрагида, қалбида-сиз. Илоҳим охиратингиз обод бўлсин.

Алломаҳон ХУРШИДЖОН қизи, ЎЗМУ талабаси.

Баъзида одам ўзи танимаган, холис одамларнинг фикрига, маслаҳатига муҳтож бўлиб қолар экан... Балки менинг кечмишим ўзим катори дугоналаримга, ўзимдан ёш сингилларимга сабоқ бўлар...

Яқинда 26 га тўламан. Олий маълумотлиман. Бу сўзни алоҳида юрагимда фахр билан айтгим келади. Чунки олий маълумотли бўлиш менинг бирдан-бир орзуим, мақсадим эди...

Ота-онам мени тил ўргансин деб, рус синфига ўқишга беришганди. Мактабда аъло баҳоларда ўқидим. Лекин баъзи бир сабабларга кўра 9-синфни битиргач, ўзбек синфига ўтдим. Рус тилида ўқиган бўлсам ҳам, оиламдаги тарбия таъсириданми, табиатим оғирроқ, шўх эмасман. Шунга қарамадан янги синфда қизлар билан тезда тил топишиб кетдим, йигитлар ичида ҳам ҳурматга эришдим. Чунки билишим синфдошларимга нисбатан юқорида эканлиги билини қолди.

Юракда аллақандай бошқача хис-туйғулар пайдо бўла бошлаган пайтлар эди. Биринчи ишқий мактубни шу синфда олдим. Ёшлигимдан шаҳзодалар ва маликалар ҳақидаги эртақлар, романларнинг кўп ўқигандим. Бу асарлардаги чин севги, муҳаббатга барча қизлар сингари ҳавас қилардим. Бир куни шундай муҳаббат менинг ҳам юрагимга кўнишни орзу қилардим. Шунинг учун биринчи мактуб мени бироз чўчитди. Чунки, уни ёзган йигит мен тасаввур қилган шаҳзодага ҳечам ўхшамасди. Дарҳол уни рад этдим. Кейин яна мактуб олдим, мактублар олдим. Йигитлар бирин-кетин муҳаббатини изҳор қилишарди. Мен рад этардим, рад эта-

вердим... Энди менинг бошқа мақсадим бор. Аниқроғи бу ёшлигимдаги орзуим эди, кейин мақсадга айланди. Мен жарроҳ бўлмоқчи эдим. Олий ўқув юртига кириш учун бошим билан ўқишга шўнғиб кетдим. Битирувчи синф бўлди. Турли кечалар, тузилган кун-

қилиб ҳаётнинг энг ширин ва жўшқин давлари - ўқувчилик ва талабалик давларини бунчалик қуруқ ва зерикарли ўтказиш мумкин деб. Шу кунларда тез-тез ўзим ҳам бо саволни ўзимга бериб тураман... Барча дугоналаримнинг йигити бор эди, баъзилари

қилганим фақат ўша кутаётганим-шаҳзодам учун эди. Бир куни ҳаётимга кириб келганда уялиб қолмаслик учун тиришардим. Бунинг учун мен кучли, иродали бўлишни истардим. Лекин баъзида кучсиз аёл эканлигимни хис этгим, кимгадир суюнгим, бутун ихтиёримни унга топширгим келарди. Мени қўллаб-қувватлаб турувчилар йўқ эмасди. Ота-онам, ака-укаларим, дўстларим бор. Улар менга жуда меҳрибон, ёрдамларини аямасдилар. Лекин унинг ўрни бошқа эди... Шу орзулар билан ўқишни битириб ишга кирдим. Ёшим ҳам ўтиб бораверди. Йигитлар келиб кўнгилларини очишарди, лекин мен уларга қайрилиб ҳам қарамасдим. Мени ҳатто "тош юрак" деб атайдиган бўлишди. Бир кун олдимга бир йигит келди. У маст бўлмаса ҳам ичгани шундоққина сезилиб турарди. У ҳе йўқ, бе йўқ "Мен сени оламан, сен менга тегасан", - деди. Унинг туришида, ўзини тутишида, гап-сўзларида на андиша, на ҳурмат, на меҳр бор эди. Кўпол муомаласидан, маданиятсизлигидан қаҳрим келди. Уйга келганда эса дўстларим билан, тўйиб-тўйиб йўғладим. Ўзимга келгач кўзимдан қандайдир хира парда тушгандек бўлди. Ҳаётга энди бошқача кўз билан қарардим. Ҳақиқий ҳаётни кўрдим. Кўрдиму кўрқиб кетдим. Ўзимга ачиндим. Ҳаётимнинг жўшқин кунларини ўқиш баробарида ўйнаб-қулиб ўтказмаганимдан афсусландим. Сиз: "Наҳотки сенга кўнгил очган шунча йигитлар ичидан "шаҳзода" нгни учратмаган бўлсанг", - дерсиз. Менга фақат отасининг эркаси "бойваччалар" ёки бирон мақсади йўқ, фақат ҳозирги куни билан яшайдиганлар учради. Бундай йигитлар ёқмасди.

Чунки улар умрида битта китобни олиб ўқимаган, отаси едирганини еб, отаси кийдирганини кийиб, отасининг пулига келган машинанинг қалитини қўлида ўйнаб юришади, ҳатто олий маълумотни ҳам отасининг пули билан олишади. Негадир йигитлар қизларга қиройли кийиниб юрадиган, машинаси, дангилламан ховлиси бор йигитлар ёқади деб ўйлашади. Бундайлар ҳаётда биринчи қоқилишдан оқоқ бошлари гангиб қолади, уларнинг иродаси бўш, дунёқароши тор бўлади.

Менинг "шаҳзодам" ақлли, зеҳнли, меҳрибон, ҳаётда ўз йўлини топган ва нимага эришган бўлса фақат ўз кучи билан эришган, жасур йигит бўлишига бир йигит келди. Афсус, мана шундай хислатларнинг ҳеч бўлмаганда ярмига эга бўлган йигитни учратмадим...

Эртақ билан асл ҳаёт ўртасида фарқ борлигини унутди қўйганлигимни энди тушундим.

Ҳозир ўқувчиларим ўсмир ёшда. Мен қачонларидир хис этган туйғуларни бошларидан кечириб келдим. Баъзида сўраб қолишадми: "Домла, муҳаббат борми дунёда? Ишонсак бўладими?" - деб.

Агар севгим-севилганимда эди... Мен уларга муҳаббатнинг чиройли эртақларидан эмас, ўз севгимдан сўзлаб берган бўлардим. Уқувчиларимга эса: - Муҳаббат бор, усиз ҳаётнинг маъноси, бахт ҳам йўқ. Фақат унинг борлигига ишонинглар деган бўлардим. Энди эса мен ҳам шу саволни бераман. Ахир ўзим ҳам билмайман-да. Чиндан ҳам: «Муҳаббат нима?»... НИЛУФАР

БАРЧА ОРЗУЛАРИМ УШАЛДИ,

лар, ўтиришлар тез-тез бўлиб турарди. Мен бирортасига қатнашмасдим. Ҳатто битирув кечасига мажбурлаб олиб боришган, шунда ҳам бир соат ўтириб қайтиб келганман. Уша пайтда ҳозиргидек репетиторлар ҳали унча урф бўлмаганди. Туманимизда кимё фанидан дарс берадиган тузуқроқ ўқитувчи ҳам йўқ эди. Шунинг учун мен мустақил ўзим тайёрландим. Тайёрларим бироз сушт бўлдим, ёки омадим келмадим, танловдан ўта олмадим. Кейин яна тайёрландим. Ниҳоят ўқишга кирдим. Лекин ўзим орзу қилгандек жарроҳ эмас, ўқитувчи бўлдим. Талабалик давримда ҳам тинмай ўқирдим. Бўш вақтида тикувчилик, пазандаликни ўргандим, кейин компьютер курсига қатнадим. Замон талаби деб, рус тилини билсам-да, инглиз тилини ҳам мукамал ўрганишга ҳаракат қилдим. Курсдошларим бўш вақт топилди кинога, концертга, кечаларга боришарди. Мен эса ўқирдим, кимгадир курс иши ёзардим, таржима қилиб берадим. Менинг бу сўзларимни ўқиб хайрон бўлаётгандирсиз: қандай

ҳатто: "Ҳақиқий севгим эмас экан", - деб бир неча бор севиб ҳам улгуришди. Менинг эса ҳаёлимдаги "шаҳзодам" бор эди. Уни ҳеч кимга ўхшатмасдим, бир куни келишини кутардим. Ўзимни унга лойиқ бўлиш учун идеаллаштиришга ҳаракат қилардим. Кумуш-бибига ўхшагим келарди. Мен замонавий қизлардан орқада қолмаслик учун ҳам олий маълумотли, ҳам хунарли бўлдим, дунёқарошимни ўстирдим, лекин шу билан бир қаторда юрагимни соф, ўзимни пок сақлашга ҳаракат қилдим. Тинмай ўз устимда ишлаганим, ўқиганим, меҳнат

кетди. Бунга қатнашининг ўзини бефаросатларча тутиб, хиринглашлари ҳам сабаб бўлди. Болаларим ҳам мактабга ўтиб-қайтганда кўриб хафа бўлиб келишарди. Бир куни мен ўша қизни уйга чақирдим ва босиқлик билан: "Сен ўзингни тутини бил, болаларим олдида эрим-

Тўғри, ҳозир эрим менга бақирмайди, ёнида олиб юради, ҳатто баъзан "ҳалиям фақат сени севаман", дейди. Менга бу маъносиз сўзни эшитиш бир азоб, лекин мен артистлардай қувониб, қулиб тураман, олдингидай ҳурмат қиламан, чунки яна ўша 5 болам...

Эрим барча хиёнатлари, сирин очилганини онамдан кўради. Яқинда онам бир ойча касал бўлиб ётдилар. Мен тез-тез хабар олиб турардим. Эрим эса билса ҳам, бориб кўриш у ёқда турсин, ҳатто мендан: "Онанг яхшимикан?", - деб сўрамади ҳам. Онам бизниқига келди, эрим онамни кўриб, кўрмасликка олиб, хонасига ўтиб кетди. Мен хафа бўлганимни сездирмай десам, кўз ёшларим куйилиб келарди. Онам эса уйига кетаётди: "Агар мени деб уришсанг, сендан рози эмасман", - дедилар. Онам, акам, опам ҳам жуда яхши яшади, иноқ туришади. Мен эримдан уларга фақатгина битта "салом" сўзини сўрагандим, ё бу шунчалар катта нарсамми? Ахир мен унинг қариндошларининг ҳурматини жойига қўяман-ку! Еганим олдимда, емаганим кетимда, қўша-қўша уй, машина, бойликларим бўла туриб, мен умрида биринчи бор, эримни қаргадим: "Илоё қарингидан кўр бўл", деб ичимдан айтиб йиғладим.

Ҳадисларда "Инсон кечиримли бўлиши керак" дейилади. Мен шу даражада ёмон инсондирман, лекин мен эримнинг онамга салом бермаслиги, ҳурмат қилмаслигини, қолаверса хиёнатини ҳам кечира олмадим. Маслаҳат беринг азизлар! Чин меҳр ва маслаҳатга зор

**АЁЛ,
Тошкент шахри.**

Четдан қараганда кўпчилик хавас қиладиган бахтли оиламиз. Эрим жуда меҳнаткаш, бировнинг ҳақиқига хиёнат қилмайди, ичиб-чекмайди. Менга ва болаларимга меҳрибон, қаттиққўл ата. Аммо биттагина камчилиги бор. У ҳеч қачон, ҳеч кимни кечирмайди, ҳатто онасини ҳам! 7-8 йил тинмай менга севги изҳор қилиб, ишонтиргани учунми, ота-оналаримиз келишуви асосида севмаган инсонимга турмушга чиқдим. 22 йил яшаб бирор марта юзига тик қарамаганман. Бунга сабаб, эримнинг жуда қизиққонлигидир.

Онам: "Эр иккинчи худо, гап қайтарма, юзига тик қарама", деб айтгандилар. 5 йилда 3 та фарзандлик бўлди. Бу орада у бўлим мудури бўлди, машина олди. 3 бола билан уралашиб қолганимда, у менга: "Уртокларингни тез-тез таклиф қилиб тур", - дерди. Менга унчалик ёқмас ҳам рози бўлдим. Чунки меҳмон келса мен овқат қилишим, болаларга ҳам қарашим керак эди. Эрим мени дугоналарим олдида жуда ҳурмат қиларди, лекин мен спиртли ичимликлар ичмаслигим ва унчалик чиройли бўлмаганим учун, улар олдида тортиниброк турардим. Дугоналарим эса эрим билан ичиб, бемалол чақчақлашиб ўтиришарди. Кейинчалик билсам, дугоналарим ва эрим кўнгилхушлик қилишаркан. Уша пайтлар кўзим кўр экан-да. Бу хол мени дугоналаримдан йироқлаштиради. Орадан йиллар ўтиб, биз 5 фарзандлик бўлди. Эрим шахсий шифохона очши мақсадида ховлимиз тундан янги ўй қуришни бошлади. Мени ҳам ишлатмай қўйди ва ўзимга ёрдамчи топишни маслаҳат берди. Ўша

пайтлар мактабимизга битта боласи билан ажрашган ёш бир аёл ишга келганди. Киш ойлари эди, у қатнашга қийналарди ва мен уни уйга таклиф қилдим. У жуда камгап, ишчан, эримга умуман гапирмасди. Эрим ҳам у билан гаплашмасди. Аёл боласи билан эски уйда ётишарди, кундузи эса бирга эдик. Баъ-

САБР КОСАМ ТҮЛИБ КЕТДИ

зан кечқурун эрим: "Ҳамма нарса очик - сочик ётибди, ўғри бор", - деб ховлини айланиб келарди. Уша кезлари мен ва болаларим ухлагач, у билан учрашиб юришаркан.

Баъзида у 3-4 ойгача менга яхши гапириб юрар, кейин эса арзимаган гап учун мен билан 4-5 ойлаб гаплашмас, болаларим олдида: "Ифлос, бефаросат, молсан", - деб изза қиларди. Мен 5 бола билан ажрашишдан кўрқиб, ўзим билган ва билмаган айбларим учун тинмай кечирим сўрардим. Болаларга сездирмаслик учун ўзимни бефаросатга солиб, унга қулиб гапирардим. У аразласа болаларим жуда сиқилар, менга раҳми келар ва "қачон ярашасизлар" деб мени баттар эзтишарди. Очикчасига гаплашишга эса юрагим бетламасди. У гапга жуда уста эди, игнадек айбингни филдай кўрсатарди. Мен эса йиғлашдан нарига ўтолмасдим.

Кейинчалик шахсий шифохона очиб, турмушга чиқмаган опа-сингилларни ҳамшираликка ишга олди. Қиллоқ жойи эмасми, «эри уларнинг бирига уйланган» деб, элда дарров гап бўлиб

нинг обрўйини тўкма", - десам: "Сиз мени текширгунча, эрингизни уйингиздаги аёл билан қилиб юрган ишларини билинг", - деди. Мен ҳайрон бўлиб, ўша аёлни (энди у ўз уйдан ишга келарди) уйга чақирдим. "Виждонинг бўлса тўғрисиини айт, эрим билан ораларингда нима гап ўтган", - дедим. У эса йиғлаб: "Ҳа, мен 2 йил эрингиз билан сизга хиёнат қилдим", - деди. Кетаётди эса: "Опа, мен ҳам, эрингиз ҳам, сизнинг тирногингизга арзимамай, мен кўр бўлсам керак, сизнинг яхшилигингизни билмадим", - деди. Дунё кўзимга остин-устун бўлиб кўриниб кетди. Ҳаёлимда энди эрим ҳамма билан хиёнат қилаётгандай туюладиган бўлиб қолди. Хуллас, 22 йил деганда мен портладим. Ҳамма тахминларимни эримнинг юзига сочдим. У эса менга: "Нима ҳаққинг бор мени текширишга, юрсам ўз пулимга юрдим, сенга нима етмайди ўзи, агар болаларимга айтсанг, мени бу уйда бошқа кўрмайсан", - деб дўқ урди. Мен болаларимни етим қилишдан кўрқиб, худога солишдан ўзга чорам йўқ эди.

КЕМТИК

Хар бир инсон ёшми-қарими бир кун бўлса ҳам бахтли яшашга ҳақли. Мен бунини шахсий ҳаётимдан келиб чиқиб айтияман. Бир ўғил, бир қизим бор.

ҲАЁТИМНИ ТИҚЛАДИМ

Ҳозир ўзлари билан ўзлари бўлиб, тиниб-тинчиб кетишган. 4 та набиранинг бувасиман.

Бундан бир неча йил муқаддам раҳматлик хотиним оламдан ўтиб, тушунликка тушиб қолдим. Болаларим менга, мен болаларимга қараб эзилди кетардим. Шодликни ҳам, ғамни ҳам тенг баҳам қурган инсонингдан ажралош осонми?.. Икки йил шу аҳволда кечди. Фарзандларимнинг розилиги билан кемтик ҳаётимни тиклашга қарор қилдим. Бундан беш йил бурун "Оила ва жамият" эшигини қоқиб, мақсадимни айтдим. Шунда ёшим 61 да эди. Таҳририят кўмагида рафиқам Шоҳидаҳон Каримова билан танишдим. Фикрларимиз, дунёқарашимиз тўғри келди. Оила қурдик. Бахтимизни қўриб ўғлимнинг ҳам, қизимнинг ҳам рангига қон югурди, чехралари очилди. Рафиқам Шоҳидаҳон ниҳоятда маданиятли, ҳақиқий тарбия ўчоғида тобланган оқила аёл экан. Фарзандларим ҳам, набираларим ҳам "Ойижон" деб парвона бўлишди. Ҳоҳ аёлдир, ҳоҳ эркакдир оиладан тинчисин. Мен бу бахтни барча кўнгли ярим юртдошларимга ҳам соғинаман.

Абдуғани АБДУКОДИРОВ,
Тошкент шаҳри,
Самарқанд дарвоза маҳалласи.

Қурувчи бўлиб ишлайман. Ўзим бирор қизга кўнгли кўя олмадим. Ота-онам топган қизлар ёқмади. Шу алфозда ёшим 30 ни ҳам қоралаб қолди. Қарасам, укаларимнинг ҳам бўйи етиб қолди. Уларга йўл бермасам бўлмайти чоғи. Шу боис ўйлашга қарор қилдим. Ўзимдай содда, очиккўнгли, унчалик ҳам замонавийлашиб кетмаган қиз бўлса танишиб, турмуш қуриш ниятидаман. Мухими, бир-биримизга мос тушсак, бас. Бўйим ўрта, қадди-қоматим ҳам, кўринишим ҳам бировдан кам ҳам эмас, кўп ҳам. Хуллас, бир қизни бахтли, тахтли қилмоқчиман.

Манзилим таҳририятда.
Ориф,
Тошкент шаҳри.

Ҳаёт жуда мураккаб, синовларга тўла сўқмоққа ўхшар экан. Лекин, инсон барча синовларга бардош бериб, сабр билан яшаса муродига албатта етади, деб ўйлайман. Мен ҳам бу ҳаёт йўлида ўзимга садоқатли умр йўлдошим бўлса дейман.

Ёшим 35 да. Бўйим 160 см. Оқ юзли аёлман. Ҳеч қандай жисмоний нуқсоним йўқ. Доимий иш жойим олийгоҳда. Компьютер мутахассислиги бўйича кўп йиллардан бери ишлайман. Аёлларга хос бўлган барча хунар қўлимдан келади. Тикучилик билан ҳам шуғулланаман. Бир неча йил бурун турмуш ўртоғим билан қонуний ажрашдим. Бунга сабаб, унинг ахлоқсизлиги, характеримиз мос тулмаганлиги бўлди. 1 қизим бор.

Ўқимишли оила фарзандиман. Ҳозир отамнинг уйида яшайман. Бир рўзгорга етадиган барча қулайликларга эгаман.

35-40 ёшлар атрофидаги, қонуний ажрашган, ўз касб-корига, уй-жойига эга, ўқимишли, меҳрибон, оилапарвар инсон билан танишиб, ҳаётимни боғламоқчиман. Қизимнинг тақдирини ўйлаб, турмушга чиқишни ўйламайди. Лекин қизим биронинг омонати, эртага учирма бўлса, ёлғиз қолиб кетишимни ўйласам, ваҳима босади мени.

Манзилим таҳририятда.
Шахло,
Сурхондарё вилояти,
Термиз шаҳри.

Мен Тошкентда тижорат ишлари билан шуғулланаман. Топиш-тутишни ёмон эмас. Ёшим 38 да. Хотиним билан қонуний ажрашганман. Ҳеч кимим йўқ. Ота-онам бевақт оламдан ўтган. Номозxonман. Ёмон иллатлардан холиман. Тошкентлик 25-30 ёшлар атрофида бўлган аёл билан танишиб, тақдир кўшса оила қурмоқчиман. Менга унинг молу дунёси, маълумоти муҳим эмас. Ақлу хуши жойида бўлса бас. 1 та боласи бўлса ҳам майли. Илоҳи бўлса номоз ўқийдиган бўлса яхши бўларди.

Ражаб,
Тошкент шаҳри.

Ёшим 75 да. Фарзандларимни уйли-жойли қилганман. Ўғлим билан қўшни тураман. Шукр, иссиқ-совуғимдан доим хабардор бўлиб туришади. Лекин ўғлим ҳам, келиним ҳам ишли. Эрталаб келиб, кеч қайтишади. Набираларим мактаб ва боғчага боришади. Кун бўйи икки ховли ўртасида бир ўзим қолиб кетаман. Мана шундай кезларда сиқилиб кетаман. Менга бир муштипар (фарзандсиз) ҳамроҳ бўлишини хоҳлардим.

Манзилим таҳририятда.
Р,
Тошкент шаҳри.

Ўқишга иштиёқим баян эди. Лекин ота-онамнинг олдини кесиб ўтишга, уларнинг хоҳиш-иродасини паймол қилишга журъатим етмади. Хуллас, мактабни битирганимдан кейин мени узатиш пайига тушиб қолишди. Ноилоҳ рози бўлдим.

Учрашувда бошқа йигитни кўрсатиб, тўй куни бошқа йигит куёв бўлиб келди. Ота-онамнинг шаънини ўйлаб, таслим бўлишдан бошқа чорам қолмади. Ёлгоннинг умри қисқа бўлгани каби, менинг ҳам турмушим узоққа чўзилмади. Алдовнинг қурбони бўлдим. Лекин ҳаёт фақат ёлгондан, ғам-аламдан иборат эмас. Ҳозир ёшим 23 да. Ниҳоят институтга ўқишга кирдим. Қайта қаддимни, қадримни ростлаш учун, ёнимда мени тушунадиган инсон бўлиши кераклигини ҳис этаяпман. Мен бахтли бўлишимга ишонаман.

Манзилим таҳририятда.
Феруза,
Тошкент шаҳри.

Ёшим 43 да. Қасбим йўқитувчи. Маълумотим олий. Уй-жойим тайин. Ёмон иллатлардан холиман. Ҳозирда тарбиямда бир ўғил ва қизим бор. Турмуш ўртоғимнинг хиёнати сабабли бир йил аввал ажрашганман. Турмушдан ажрашган, (фарзандсиз) болаларимга оналик меҳрини бериб, оқ ювиб, оқ тарайдиган, вафодор ёр бўла оладиган аёлни изламоқчиман. Мен билан танишишни хоҳловчи аёл куйидаги манзилга хат йўлласин.

Андижон шаҳри,
Чўлпон шох кўчаси,
Алоқа бўлими 710020,
Паспорт серияси :
CL 1054456.
Талаб қилиб олгунча.

Ушбу хатимни йўллашдан мақсад, мени бир дўстим бор. Ёши 62 да. Мана 20 йил бўлди, аёлининг хиёнати туфайли уй-жойини ташлаб чиқиб кетган. Ҳозир ижарада яшайди. Лекин ҳали қирчил-лама йигитдай. Ичмайди, чекмайди, жуда қалби пок инсон. Тошкентда энг яқин дўсти мен. Фақат мени уйимга келиб овунди. Болаларимни ўз боласидек кўради. Топиш-тутиши ҳам чакки эмас. Агар уйли-жойли аёл бўлса дўстимни қовуштириб қўядик. Қизиққанлар куйидаги манзилга хат йўлласин.

Х,
Тошкент - 700069,
Собир Раҳимов тумани,
Гувоҳнома 094361,
Талаб қилиб олгунча.

Ёшим 43да. Бир нафар фарзандим бор. Оилам бузилганига бир неча йил бўлди. Мен ҳам суянадиган тоғим бўлишини хоҳлайман. Харақтери менга тўғри келадиган 45 ёшлар атрофидаги инсон билан танишиб оила қурмоқчиман.

Манзилим таҳририятда.
Дилбар,
Сирдарё вилояти.

Мен Тошкент шаҳрида туғилди, хизматчилар оиласида вояга етдим. Оилада кенжа фарзандман. Мен энг кичигиман. Ёшим 26да. Хали турмушга чиқмаганман. Ниятим бир яхши йигит билан турмуш қуриб, бахтимни топиш. Бир оилани гуллатиб, суюкли бекаси бўлишни орзу қиламан.

Манзилим таҳририятда.
Фарида,
Тошкент шаҳри.

Анчадан буён хат ёзмаман дейман-у, иккиланиб юрар эдим. Охири ёзишни лозим топдим. Ушбу хатни ёзишдан мақсадим, шу сеvimли газетам орқали ўз бахтимни излаб топиш, орзумдаги инсонимни учратиш. 36 ёшдаман. Маълумотим олий. Қонуний ажрашганман. 10 йилдан бери ёлғиз яшайман. Ўзим ҳаётда қатъиятли, ўз сўзига эга, ёлгонни ёқтирмайдиган, ичмайдиган, чекмайдиган, одамлар орасида маълум бир мавқега эга инсонман. Жамими гўзал неъматларнинг шайдосиман. Ҳоҳ у санъат бўлсин, адабиёт бўлсин, моддий ё номоддий бўлсин, барча гўзал борлиқнинг қадрловчисиман. Бундай дейишимнинг сабаби, шу ёшга етиб, умрнинг мазмунини, уни нималардан иборат эканлигини, бахт деган

нисбий тушунча, аслида нима эканлигини, барча-барчасини тушундим.

Бирок, ҳаётимга ҳамроҳ бўладиган, мен орзу қилган аёлни учратолмадим. Эҳтимол, бу айтатганларим кулгули туюлар. Лекин, ҳақиқат! Бошимни саждага қўяр эканман, барчага яхшиликларни тилаган ҳолда, бир солиҳа жуфти халолни ҳам Яратгандан ато этишини доим сўрайман. Чиройли, покиза фарзандлар беришини ҳам сўрайман. Менинг орзумдаги аёл покиза, пазанда, ширинсўз, ички дунёси гўзал, бўлажак фарзандларига меҳрибон, мен қадрлаган нарсаларни у ҳам қадрласа, гўзал хулқи ва гўзал қалб соҳибаси бўлса, мен уни албатта бир умрга бахтли қиламан.

Энг муҳими, у бахтнинг қадрига етган, нима учун яшаётганини англаган бўлиши зарур.

Ҳаётдан завқланиб яшашни билсин, гўзалликка интилиб яшасин. Булар шартлар эмас, балки бахтли ҳаёт қалити деб тушунаман. Агар шундай гўзал қалб соҳибаси мен билан танишишни хоҳласа, шу сеvimли газетам орқали овоз берсин. Мен албатта ўзим излаб топаман.

Ўтмиш ҳаётимиз ҳақида эса, кейинроқ бафуржа гаплашиб оламиз. Агар шу қадрли газетам туфайли ўз бахтимни - излаган инсонимни топсам, бир умрга миннатдор бўлар эдим. Ахир, яхшиликка нимадир ёки кимдир сабабли бўлади-ку!

Дилшод,
Андижон вилояти,
Шаҳрихон шаҳар.
Бош Алоқа бўлими,
CL 0910038 рақамли
паспорт эгасига.
Талаб қилиб олгунча.

Ўғлимни не-не орзу-ҳавас билан уйлантиргандим. Афсуски, хотини касалманд қилиб ажралошига тўғри келди. Ёши 31 да. Маълумоти олий, Америка ва Англидада ўқиб келган. Ҳозир хусусий компаниянинг бошлиғи. Ишлари, топиш-тутиши ёмон эмас. Лекин унинг оила қурмай шундай юриши мени ташвишлантиради. Ўғлим одоб-ахлокли, маданиятли, келишган новча йигит. Дунёқарашига мос, рус, инглиз тилини биладиган ибод-хаёли, маданиятли, ёши 23-25 ёшлар атрофидаги тошкентлик қиз бўлса, ота-онаси билан келишиб, бошларини қовуштириб қўйса, деган ниятдаман.

Манзилим таҳририятда.

Мадина,
Тошкент шаҳри.

Ёшим 58да. 6 та фарзандим бор. Бештасини уйли-жойли қилганман. Қизимни ҳам яқинда узатсам ёлғиз ўзим қолишимга тўғри келади. Шу боисдан ёшидан қатъий назар, бир муштипар аёл бўлса турмуш қурмоқчиман. Барча қулайликларга эга, ховли-жойим бор. Мен билан танишишни истаганлар таҳририятга хат ёзишсин ёки кўнгирак қилиб ўзлари ҳақида маълумот беришлари мумкин.

Манзилим таҳририятда.
Қахрамон,
Тошкент вилояти.

Ёшим 32 да. Маълумотим олий. Оилам билан 9 йил яшаб ҳеч келиша олмадик. Қонуний ажрашганман. Шу йиллар мобайнида ёлғиз яшаб келмоқдаман. Ёлғизлигим айниқса соғлигим туфайли касалхонага тушганимда жуда-жуда билинди. Шу пайтгача анча-мунча аёллар билан танишдим, лекин тўғри келмади. Ҳаёт йўлида ёлғизлик азоби кўп ишларимга панж берапти. Бир меҳрли аёл бўлса тақдиримни боғламоқчиман.

Манзилим таҳририятда.
Собир,
Тошкент вилояти.

Ёшим 40 да. Маълумотим олий. Рафиқам билан яхши ҳаёт кечирмадик. Ҳар кунги уриш-жанжаллар тақдиримизга нуқта қўйди. Мен уни айбламайман. Бизнинг характеримиз тўғри келмади. Битта фарзандим бор. У менинг овунчоғим, қувончим. Шу фарзандим ҳозир ўн беш ёшда. Ўзимга мос аёлга ўйланишим кераклигини энди тушуниб етдим. Қолаверса, фарзандим ҳам вояга етиб бормоқда. Шунинг учун фарзандим она меҳрини кўриб, ҳамма болалардек ақли, идрокли қиз бўлиб вояга етишини истаيمان.

Манзилим таҳририятда.

Толиб,
Тошкент вилояти.

Ёшим 23 да. Турмушга чиқмаганман. Баян бўйли, оппоқ, қадди-қоматим келишган, хусним ўзимга яраша, хушрўйгина қизман. Ўзимга ёққан инсон билан турмуш қуриш орзусидаман. Юлдузимиз тўғри келса, ота-онасига ҳам суюкли келин бўлишга ҳаракат қиламан. Менинг ота-онам оддий ишчи бўлишса ҳам, турмуш қуришганига 30 йил бўлганига қарамай бир-бирларини жудаям ардоқлашади. Мен ҳам келажакда турмуш ўртоғим билан бир умрлик беғубор муҳаббат ила умримни охиригача ҳаётимни бахшида этиб яшасам, яхши фарзандларнинг ота-онаси бўлсам, деб орзу қиламан.

Манзилим таҳририятда.

Ш,
Тошкент шаҳри.

Бу дунёда кимдир бахт излаб, кимдир тожу тахт излаб, кимдир осойишталик излаб ўтаркан. Мен эса шуларни биринчи тоифасига тегишлиман. Сабаби, мен нафақат ўз севган касбимга, ҳаттоки севган қизимга ҳам эриша олмадим. Илк муҳаббатимга эришишга мени ўз туғишганларим йўл беришмади. Шу сабаб ҳам бахтсизман. Касбу-коримдан нолимайман. Худога минг қатла шукрки, касб-хунарим мени боқиб турилди. Лекин бахтимни, ҳаётда бир бора бериладиган бахтимни излаяман. Шоядки ўша излаганим бахтимни топсам. Бир камчилигим шуки, олий маълумотли эмасман. Ичкиликдан, кечикдан йироқман. Худога ишонаман. Бир кунмас бир кун менга ҳам бахт кулиб боқшини кутаяпман.

Манзилим таҳририятда.

Олмос,
Бухоро шаҳри.

МАЛҲАМИ ЖОН ПИСТАЛАР

Ҳар йили кўз ўнгимизда мўъжиза юз беради: ерга тушган ушқоқдай уруғ униб чиқади ва зўр бериб қуёш сари интилади, тўхтовсиз ўсади. Бу гоётада зўр ишни бажариш учун зарур қувватни уруғлар табиат атайин улар озиклансин учун яратган ёғли моддалардан оладилар. Шу сабабли ҳам ўсимликларнинг уруғлари (албатта донлари ҳам!) бекиёс қувватга эгадир. Зеро, улардан олинадиган ўсимлик ёғлари одам организмини инсон саломатлиги учун ўта муҳим бўлган қатор моддалар билан ҳам таъминлайди.

ОШҚОВОҚ ТУҲФАЛАРИ

Япониялик парҳез бўйича мутахассис фойдали маҳсулотлар жадвалида ошқовоқ уруғини биринчи ўринга қўйган.

Бу хокисор уруғлар қандай фазилатлари туфайли бундай юксак шарафга муяссар бўлди, дейсизми? Уларда фойдали ёғлар кўп бўлгани ҳолда, саломатлик учун зарарли холестерин йўқ. Уларда органик кислоталар, руҳ ва темир, магний, калций, фосфор шунингдек кўплаб оксил моддасининг ҳаммаси мужассам.

Ошқовоқ уруғининг мағзи, унда руҳ моддаси бисёрлиги учун ҳам юксак қадрланади. (Руҳ кунгабоқар пистаси таркибида ҳам кўп!) Руҳ етишмовчилиги эркакларда жинсий қобилият бора-сида муаммолар туғдириши аниқланган. Тана-сида руҳ кам ёшларни эса беўхшов ҳуснбузарлар, қазғоқлар хафа қилади. Шуларга ўхшаш кўнгилсизликлар юз бермаслиги учун улар руҳ моддасига бой маҳсулотларни, шу жумладан ошқовоқ уруғи мағзини мунтазам равишда истеъмол қилиб туришлари зарур.

Булардан ташқари, ошқовоқ уруғи мағзи юмшатиш, сийдик ҳайдаш хусусиятига ҳам эга. У юрак мушакларини мустаҳкамлайди. Буйракни созлайди, ошқозон ва ичаклар дам бўлишини йўқотади. Соч ўсишини таъминлайди. Танадан оғир метал тузларини чиқариб ташлайди.

Очиғи, ошқовоқ уруғини унча менсимаслигимиз рост. Бироқ халқ табobati уни қайнатма, шарбат ёки кукун ҳолида истеъмол қилинганида шифо топиш мумкинлигини таъкидлайди.

Безовта болаларга...

Ошқовоқ уруғи мағзидан тайёрланган бўтқа, айниқса гижжаси бор болалар учун фойдали. Уруғ мағзини ҳовончада яхшилаб туйиб, унга таъбга кўра асал, бирон хил мева шарбати қўшиб ийлаш зарур. Гижжа туширувчи бу восита "қурт" тушишининг олдини олишда ҳам ишлатилади. Уни эрталаб оқ қоринга 2 марта (ордан ярим соат ўтказиб) истеъмол қилинади.

Мағзидан сут тайёрлаб...

Буйрак касалликлари ва қовуқни даволаш учун ошқовоқ уруғи мағзидан тайёрланадиган "сут"дан ичиш керак: 1 стакан мағзини майдалаб уқалаб, устидан шунча қайноқ сув қўйилади. Яхшилаб аралаштиргач, тиндириб, сўнг чўкиндани қолдириб ичиш тавсия этилади.

Буйрак дардига шифо...

Яхши қуриштирилган ошқовоқ уруғи мағзидан бир чой қошигини 1 стакан қайноқ сувга солиниб, 5-10 дақиқа дамлаб қўйинг. Шунча чой ичиб юрган одам буйрак дардига шифо топади.

ПИСТА - ЭРМАК ЭМАС, ШИФО!

Биз пистани асосан эрмак учун чақилади, деб ўйлаймиз. Аслида, эрмак учун чақилган писталар табиатнинг инсонлар-

га атаб тайёрлаган шифо тўла хумчаларидир.

Пистани таркибида холестерин алмашинувиға кўмак берувчи тўйинмаган ёғ кислоталари бор. Таркибининг 20 фоизи оксил бўлиб, аминокислоталар (шу жумладан метионин)га бой. Бу модда танада ёғ алмашинувиға жараёнида фаол қатнашади.

Пистадаги магний жавдар нондагидан 6 баравар кўп. Маълумки, магний юрак-томир тизимининг меъёрида ишлашини таъминловчи омиллардан бири. Булардан ташқари, писта тери қоплама ва шиллиқ пардаларни мустаҳкамлайди, танадаги модда алмашинувини яхшिलाди.

Юқорида санаб ўтилган барча шифобахшлик хусусиятларидан етарлича фойдаланиш учун ҳар бир киши бир кеча-кундузда 50г. писта мағзини истеъмол қилса кифоя. Даволаниш мақсадлари (масалан, зикқинафас, асаб тизими касалликлари, мигрен ва б.) да кунига 3 марта 50 граммдан писта чақидилар.

Қандли диабетда...

Бир кг. хом писта мағзи устидан 3 л сув қўшиб, паст оловда 6 соат қайнатилади. Икки стакан қайнатма қолганида дори тайёр бўлади. Қайнатма ни эрталаб ва кечқурун оқ қоринга 1 стакандан ичилади.

Қон босими ортганда...

Қуйидаги восита яхши фойда беради. Кастрюлга 2 литр совуқ сув солиб, унга ярим литрли идиш тўла чақилган хом писта мағзини солиб 2 соат паст оловда қайнатилади. Қайнатма совуғач, уни кун бўйи ичилади.

МИТТИ ТУГУНЛАРДА НИМА БОР ЎЗИ?

Турли ўсимликларнинг уруғларида уларга хос бўлган кўплаб умумий хусусиятлар бор. Яъни кўплаб ярим тўйинмаган ёғ кислоталари мавжуд. Бу моддалар ҳаётимиз учун жуда муҳим, бироқ улар организмга ўзича ўзлаша олмайди, фақат вужуд учун зарурий бирикма (масалан, гармонга ўхшаш модда - простагландинлар)га айланади. Простагландинлар инсон ҳаётида дирижёр сингари кўплаб жараёнларни бошқаради.

Шунингдек, уруғлар танамиздаги талай биоактив омилларни бир-бирига мослаштириб-уйғунлаштириб туради. Бу "дирижёр"ларсиз ярим тўйинмаган кислоталар организм учун бефойда моддалар бўлибгина қолмай, ҳатто қони зарардир: улар перекисларга айланиб, ҳужайралар мембраналарини жароҳатлайди касаллик келтириб чиқарувчи микроблар, ва вирусларга қаршилик кўрсатиш қобилиятини сусайтиради. Улардаги "Е" витамини одамнинг қариш жараёнини секинлаштиради.

Биз юқорида уруғлар таркибидаги айрим моддаларнинг инсон ҳаётидаги аҳамияти ҳақида сўз юритдик, ҳолос. Аслида бу митти туғунларда ўнлаб сир-синаотлар мавжудки, халқ уларнинг илмий шарҳини билмаса-да, улкан аҳамиятини доимо эътироф этган ва қадрлаган.

«КИЧКИНА ДЕМАНГ БИЗНИ...»

Кунжут донасининг шифобахшлиги қадимдан маълум. Замондош ноновойларимиз, қандолатчилар кунжутдан кенг фойдаланмоқдалар.

Кунжут уруғи жуда хуштаъмлигидан ташқари, ўта шифобахш ҳам. Кунжут уруғи таркибининг 65 фоизи тўйинмаган ёғ кислоталаридан иборат. Бу кислоталар орасида шундай хили ҳам борки, у танамизда етишмаётган тўйинмаган ёғ кислотаси етишмовчилигини бартараф этади. Фақат шу моддагина танада тўғри ёғ алмашинувини таъминлайди. Унинг танқислиги бошланган одамда хужай-

раларнинг мембраналари шикастлана бошлайди. У барча фойдали нарсаларни хужайраларга ўтказиб, заррларини, танадан чиқариб ташлайди. Организмининг химоя қувватини оширади, шиш ва ўсмаларга қарши жараёнини тезлаштиради.

Маълумки, айни шу кислоталар юрак-томир тизими фаолияти ва танада модда алмашинуви учун гоёта зарур. Бундан ташқари, кунжут, лицетин, калций ва темир моддаларига бой. Шунингдек, у юрак ва томирларга ижобий таъсир этади. Ошқозон шираси миқдори ни меъёрида сақлайди.

ТАРВУЗ УРУҒИ НАФАҚАТ ДОРИ, БАЛКИ...

1. Бир ҳовуч оқ ва қора тарвузнинг қуритилган уруғларини оласиз-да бирорта идишга соласиз. Кейин бирон истакни ўйлаб, уруғларнинг устига сув қўйинг. Агар сув юзасига биринчи бўлиб оқ уруғлар қалқиб чиқса, орзуингиз рўёбга чиқади. Қора уруғлар қалқиб чиққудек бўлса, демек истагингиз амалга ошмас экан.

Агар сув бетидеги оқ уруғларнинг миқдори қорасидан кўпроқ бўлса, иқтисодий ишларингизда сизга омад кулиб боқади. Мабодо қора уруғлар кўп бўлса, билинги, ганимлар сизга қарши фитнес уюштиришмоқчи.

2. Бир сиқим оқ ва қора товۇқ уруғларни аралаштириб каптарларга сочинг. Агар каптарлар кўпроқ оқ уруғларни чўқилай бошлашса катта миқдорда пул сарфлайсиз. Каптарлар фақат қора уруғларнигина чўқилаётган бўлса, ўзингиз учун қизиқарли тақлиф эшитасиз.

Қушларнинг оқ ва қора уруғларни баравар чўқилашиши эса олис сафарга чиқишингиздан далолатдир.

Сочилган уруғлар шундоқлигича қолса, сиз ёки яқинларингиздан бирортаси қаттиқ касал бўлади.

3. Тарвуз уруғларини қафтларингизда ишқаланг. Агар ўнг қафтингизга уруғлар кўпроқ ёпишган бўлса даромадли битим тузасиз. Уруғларнинг чап қўлингизга ёпишиши катта пул йўқотишингиздан дарак беради. Уруғлар иккала қафтингизга тенг ёпишса уйингизга меҳмонлар келади.

М.МУРОДОВА ва БАСИРА тайёрлади.

ЯКШАНБА 9

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ХОТИРА ВА КАДРЛАШ КУНИ.

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон».
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Камalak». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Она меҳри».
11.20 «Хониш». Мусликий дастур.
11.45 «Яхшилар ёди».
12.05 «Лаззат сехри».
12.35 «Алломиш». Бадиий фильм. 1-қисм.
13.50 ТВ клип.
14.00 «Коракалпоқнома».
14.20 «Алломиш». Бадиий фильм. 2-қисм.
15.35 «Дўстлик» студияси: 1. «Рангинкамон».
2. «Дидар».
3. «Айчурак». 4. «Чинсан».
16.55 ТВ анонс.
17.00 «Аънаналар эгади давом». Мусликий дастур.
«Болалар сайёраси»:
17.30 1. «Улғайиш погоналари».
2. «Олтин тож». Телевизион ўйин.
18.30 «Шахсий фикр».
19.00 Мумтоз наволар.
19.10 «Бизнес ҳафта».
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Тахлилнома» (рус тилида)
20.05 «Кўрсатувдан кўрсатувгача».
20.30 «Тахлилнома».
21.15 2004 йил - Меҳр ва муруват йили. «Ободлик кўнглида».
21.45 «Улмас оҳанглари».
«Якшанба кинозали»:
22.45 «Едгор». Бадиий фильм.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 «Мунаввар тонг». Информацион-дам олиш дастури.
8.30 «Янги авлод» студияси. Билагон маслаҳати.
8.50 ТВ-анонс.
8.55 Иқлим.
9.00 «Давр» репортаж.
9.10 Кинотақдими.
9.30 Томоқра.
9.40 «Умрбодий кўшиқлар». Мусликий фильм.
10.15 Автолатанат.
10.30 «Урмон эртакалари». Мультфильм.
11.00 Охарибо.
11.40 «Ешлар» телеканалида харбий-ватанпарварлик дастури.
1. Мадида майдон 2. Аскар мактаблари.
12.20 «Хотира хиёбони». Видеофильм.
12.40 Ринг юроллари.
13.30 «Аджозий йул». Бадиий фильм.
15.00 Мусликий лаҳзалар.
15.10 ТВ-анонс.
15.15 2004 - меҳр ва муруват йили. Азизим.
15.40 «Экспедиция». Хужжатли сериал.
16.30 «Кинга кирк ёриб...» Интеллектуал ўйин.
17.20 ТВ-анонс.
17.25 Кўрсатувлар дастури.
17.30 «Янги авлод» студияси. Уй вазиаси.
17.50 «Мультмошоша».
18.20 Дунё жойботлари.
18.30 Спорт ҳафтаюмаси.
18.45 ТВ-афиша.
19.50 Ватан ҳақида кўшиқ.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр» news.
19.20 ТВ-анонс.
19.25 Ака-ука Муминовлар кулайди.
19.45 Сув - ҳаёт манбаи.
19.50 «Заковат» интеллектуал ўйини.
20.50, 22.30 Эълонлар.
20.55 Устозларни эслаб...
21.00 «Яратганга шукр». Бадиий фильм.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр» ҳафта ичиди.
22.30 «Яратганга шукр».
Бадиий фильм (давоми)
23.30-23.35 Хайрилик тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Болажонлар экрани.
17.45 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
19.35 «Едном».
20.00 «Шунақа гаплар». Ҳажвий кўрсатув.
20.20, 21.25 «Экспресс» телегазетаси.
20.35 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
21.05 «Дугоналар».
21.40 «Тошкент ва тошкентликлар».
21.55 «Тенгдошлар».
22.25 «ТВ плюс».
22.55 Киноингоҳ. «Бу бепан олам».

7.30 «Хабарлар».
7.45 «Бардам бўлинг». Тонгги дам олиш дастури.
8.45 «Хабарлар».
9.00 «Полок буюкчакман».
9.10 «Куннок стартлар».
9.45 Мультфильм.
10.25 «Рақибингиз гротесктер».
10.40 Волейбол. Ўзбекистон чемпионати.
11.10 «Спорт - менинг ҳаётим».
11.20 «Халқ ўйинлари».
11.35 «Каратэ буйиначи А. Юлбарисов хотира турнири».
12.00-13.50 Е. Леонов ва А. Паланов ва бошқалар «Беларус» вокзали фильмида.
«SPORT» ТЕЛЕКАНАЛИ.
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Хабарлар» (Рус тилида)
17.15 «Бинафша».
17.35 Жаҳон спорти: «Теннис».
18.35 «Спортимиз фидойилари». Мамажон Муҳиддиновни хотирлаб.
18.50 ФИФА.
19.50 «Пахтакор-79». «Хотира кнолотлари» Хужжатли фильм.
20.20 «Кунгил-кунгилга пайванд».
21.00 «Хабарлар».
21.15 Чет эл эстрадаси юлдузлари концерт дастури.
23.00 Жаҳон спорти: «Еврофутбол».

30 KAMA

9.00 - Ойнинг дастури.
9.05 - «Теле-хамкор».
9.30 - «Детский час».
10.00 - Фильм детям:
«Проданный смех», 2-сери.
11.30 - «Теле-хамкор».
12.00 - «Цирк невидимка», комедия.
13.40 - «Детский час».
14.30 - Дневной кинозал:
«Экипаж машины боевой» острозожетный фильм.
16.20 - «Пещера золотой розы», сериал.
17.10 - «Дикая планета», познавательная передача.
18.00 - «Теле-хамкор».
18.30 - Киноивечер на «30-ми»:
«Шантаж», триллер.
20.00 - «Ошиқона», мусликий дастури.
20.20 - «Спорт - экстрим».
20.40 - «Теле-хамкор».
21.10 - «Дальнобойщик», сериал.
22.20 - Воскресный киноивечер на «30-ми» «На войне как на войне», острозожетный фильм.
00.00 - Программа передач

5.00 Новости.
5.10 Всеволод Санаев в фильме «Пять дней, пять ночей».
7.00 «Песни победы». Концерт.
9.00 «День Победы». Праздничный канал.
11.00 Москва, Красная площадь. Военный парад, посвященный Дню Победы.
12.00 Евгений Леонов, Анатолий Паланов, Всеволод Сафонов, Нина Ургант в фильме «Белорусский вокзал».
13.50 «Живой Окуджава».
14.40 Премьера. «Его поэзия» - «Мастро».
15.00 «Ребята нашего полка». Концерт группы «Люба».
16.30 Фильм Леонида Быкова «В бой идут одни старики».
17.55 «Светлой памяти

Павших в борьбе против фашизма. Минута молчания

18.00 Информационная программа.
18.20 Наша премьера. Сергей Гармаш, Виктория Толстогона в острозожетном фильме «На безымянной высоте» (2004 год). 1-я серия.
20.20 Сергей Гармаш, Виктория Толстогона в острозожетном фильме «На безымянной высоте». 2-я серия.
22.00 Праздничный концерт, посвященный Дню Победы в фильме «Гуля».
1.40 Евгений Меньшов, Петр Глебов в приключенческом фильме «Постарайся остаться живым».
2.40 Острозожетный фильм «Круглянский мост».
4.00 «Символы России».
2.45 Лев Борисов в фильме «Судьба человека».
4.00 «С Дня Победы».
5.05 Олег Табаков в фильме «Чистое небо». 1961г.
6.50 «Военные истории». Концерт Дмитрия Хворостовского.
7.35 01:06 «Довоенный вальс» И.Кобзон.
7.40 Х/ф «Все будет хорошо». 1995г.
8.55 МОСКВА. КРАСНАЯ ПЛОЩАДЬ. ВОЕННЫЙ ПАРАД.
9.55 Ирина Мазуркевич в фильме «Все будет хорошо». 1995г. Продолжение.
11.10 ВЕСТИ.
11.15 Х/ф «Они сражались за Родину».
13.50 Юрий Антонов. «Русский концерт».
15.30 Х/ф «Звезда». 2002г.
15.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма». МИНУТА МОЛЧАНИЯ.
16.00 Алексей Кравченко в фильме «Звезда». Продолжение.
17.15 Праздничный концерт, посвященный Дню Победы. Трансляция с Красной площади.
18.40 Михаил Евдокимов и его друзья в юбилейном концерте «Смотрите, удивляйтесь, веселитесь!».
20.00 ВЕСТИ.
20.10 Михаил Евдокимов и его друзья в юбилейном

2.45 Лев Борисов в фильме «Судьба человека».
4.00 «С Дня Победы».
5.05 Олег Табаков в фильме «Чистое небо». 1961г.
6.50 «Военные истории». Концерт Дмитрия Хворостовского.
7.35 01:06 «Довоенный вальс» И.Кобзон.
7.40 Х/ф «Все будет хорошо». 1995г.
8.55 МОСКВА. КРАСНАЯ ПЛОЩАДЬ. ВОЕННЫЙ ПАРАД.
9.55 Ирина Мазуркевич в фильме «Все будет хорошо». 1995г. Продолжение.
11.10 ВЕСТИ.
11.15 Х/ф «Они сражались за Родину».
13.50 Юрий Антонов. «Русский концерт».
15.30 Х/ф «Звезда». 2002г.
15.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма». МИНУТА МОЛЧАНИЯ.
16.00 Алексей Кравченко в фильме «Звезда». Продолжение.
17.15 Праздничный концерт, посвященный Дню Победы. Трансляция с Красной площади.
18.40 Михаил Евдокимов и его друзья в юбилейном концерте «Смотрите, удивляйтесь, веселитесь!».
20.00 ВЕСТИ.
20.10 Михаил Евдокимов и его друзья в юбилейном

Концерте «Смотрите, удивляйтесь, веселитесь!»

20.20 Х/ф «В последнюю очередь». 1981г.
21.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1».
0:10 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Семь дней».
5.45 Марк Бернес в фильме «ДВА БОЯ».
7:00 «СЕГОДНЯ».
7:20 «МАРШ ПОБЕДЫ». Фильм Т.Шавердиева.
7:50 Лотерея «ШАР УДАЧИ».
8:25 ГОСУДАРСТВЕННАЯ ГРАНИЦА. Фильм 7-ой «СОЛЕННЫЙ ВЕТЕР».
11:00 «СЕГОДНЯ».
11:20 «АПЕЛЬСИНОВЫЙ СОК».
12:25 Художественный фильм «ЗВЕЗДА».
14:20 ПРЕМЬЕРА «ПОСЛЕДНИЙ ПАРАД СОЮЗНИКОВ».
15:00 «СЕГОДНЯ».
15:25 ПРОФЕССИЯ РЕПОРТЕР. «ТОВАРИЩ ГРАБ».
15:50 СЕРИАЛ ПО ВЫХОДНЫМ. «КАМЕНСКАЯ: СМЕРТЬ И НЕМНОГО ЛЮБВИ». 2 серия.
17:00 «ОФИЦЕРСКИЙ ВАЛЬС».
17:55 СВЕТОЛОЙ ПАМЯТИ ПАВШИХ В БОРЬБЕ ПРОТИВ ФАШИЗМА. МИНУТА МОЛЧАНИЯ.
18:00 «СЕГОДНЯ».
18:40 «ОФИЦЕРСКИЙ ВАЛЬС». Программа Евгения Кириченко (окончание).
19:15 Александр Булдаков в фильме «БЛОКПОСТ».
21:25 «ТОЖЕ ВОЙНА. ШПИОНЫ СТАЛИНА И ГИТЛЕРА». Фильм Александра Герасимова из цикла «Новейшая история».
22:15 Малколм Макдауэлл в боевике «ПЕРЕХОД».
24:10 Богуслав Линда в боевике «ДЕМОНЫ ВОЙНЫ».

7.30 «Жизнь в слове». Религиозная передача.
8.00 Мультсериал «Ураганички». США.
8.30 Мультсериал «Мэри Кейт и Ашия - супергеранты». США.
9.30 Мультсериал «Эволюция». США.
10.00 Мультсериал «Мумии возвращаются». США.
10.30 Художественный фильм «НА ЗЛАТОМ КРЫЛЬЦЕ СИДЕЛИ».
12.00 Х/ф «СОБОР ПАРИЖСКОЙ БОГОМАТЕРИ».
14.30 Окно в мир. О жизни в разных странах.
15.00 Х/ф «ДИВЕРСАНТЫ».
17.00 Х/ф «БАЗА 1».
19.00 Документальный сериал «Хватые истории».
19.30 Документальный сериал «Дикая молодая».
19.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма». Минута молчания.
20.00 Художественный фильм «КРЕПОСТЬ».
22.00 Х/ф «ОЖИДАНИЕ ПОЛКОВНИКА ЗОРНА».
24.00 Документальный сериал «Кинтсамера». США.
24.30 Х/ф «СОБИРАТЕЛЬ КОСТЕВ». США, 1998.
2.30 Документальный сериал «Дикая молодая».
8.25 «В 6 ЧАСОВ ВЕЧЕРА ПОСЛЕ ВОЙНЫ». Художественный фильм.
10.00 Мультпарад. «Мальчик из Неаполя». «Первая скрипка».
10.45 Москва. День Победы на Красной площади.
12.00 События. Время московское.
12.20 Родное кино. «ДОМ, В КОТОРОМ Я ЖИВУ».
14.20 Премьера. «Синий платочек». Клавдия Шульженко.
15.00 События. Время московское.
15.15 «Виват Викторина!» Международный фестиваль солдатского песни.
16.25 Мультпарад. «Сказка для больших и маленьких».
«Как один мужик двух генералов проколумил».
17.15 Олег Ефремов, Вячеслав Тихонов и Михаил Ульянов в фильме «СОЧИНЕНИЕ К ДНЮ ПОБЕДЫ».
19.10 Чемпионат мира по хоккею. Матч за 3-е место. Трансляция из Праги.
В перерыве: События. Время московское.
19.50 Светлой памяти павших в борьбе против фа-

Минута молчания

20.05 Чемпионат мира по хоккею. Продолжение матча за 3-е место.
21.45 «Белая иллюзия». Программа С.Говорукина.
22.50 События. Время московское.
23.10 Чемпионат мира по хоккею. Финал. Трансляция из Праги.
В перерыве: События. Время московское.
1.45 «БЛЮВЕНЬ УДАЧИ». Комедия (Польша).

«Конек-Горбунок»

«Василиса Микулишна». Мультпликационные фильмы.
7.40 «ЛТД и пламя». Мультпликационный фильм. США, 1983 г.
9.30 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ПЕТРОВА И ВАСЕЧКИНА, ОБЫКНОВЕННЫЕ И НЕОБЫЧНЫЕ». Музыкальная комедия. СССР, 1983 г. 2-я серия.
10.40 «Школа ремонта».
«Комната для родителей».
11.40 «Школа ремонта». «С Новым годом».
12.40 «Школа ремонта».
«Подарок сыну».
13.40 «Школа ремонта».
«Возвращение к природе».
14.35 «Школа ремонта».
«Балкон для влюбленных».
15.35 «Школа ремонта».
«Дочки-матери».
16.55 «Школа ремонта».
«С Днем победы».
17.55 Светлой памяти павших в борьбе против фашизма. Минута молчания.
18.00 «Школа ремонта».
«Степ в интерьере».
19.00 «Школа ремонта».
«Немного солнца в холодной Москве».
20.00 «Караоке». Любимые песни участников шоу «12 негритов».
21.00 «Школа ремонта».
«Восток-Запад».
21.55 «Школа ремонта».
«Погода в доме».
22.55 «Школа ремонта».
«Ветка сакуры для любви».
23.55 «Школа ремонта».
«Спящая из прошлого».
0.55 «Школа ремонта».
«Сатирик меняет профессию».
1.55 «ДЕРЖИ УХО ВОСТОРО». Драма. Великобритания, 1987 г.

8.25 «В 6 ЧАСОВ ВЕЧЕРА ПОСЛЕ ВОЙНЫ». Художественный фильм.
10.00 Мультпарад. «Мальчик из Неаполя».
10.45 Москва. День Победы на Красной площади.
12.00 События. Время московское.
12.20 Родное кино. «ДОМ, В КОТОРОМ Я ЖИВУ».
14.20 Премьера. «Синий платочек». Клавдия Шульженко.
15.00 События. Время московское.
15.15 «Виват Викторина!» Международный фестиваль солдатского песни.
16.25 Мультпарад. «Сказка для больших и маленьких».
«Как один мужик двух генералов проколумил».
17.15 Олег Ефремов, Вячеслав Тихонов и Михаил Ульянов в фильме «СОЧИНЕНИЕ К ДНЮ ПОБЕДЫ».
19.10 Чемпионат мира по хоккею. Матч за 3-е место. Трансляция из Праги.
В перерыве: События. Время московское.
19.50 Светлой памяти павших в борьбе против фа-

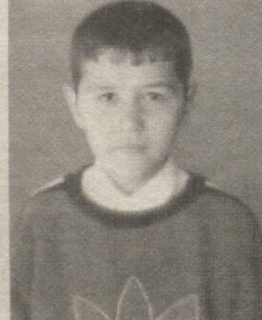
BOLALAR SAHIFASI

FARZANDLARIMIZ IJODIDAN

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan suratlarinizi, yozgan ertaklarinizi o'z suvratining bilan birga, bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang.

Xatlaringizni kutamiz.

Rasmlar ijodkori - Farruh SAHATOV Navoiy viloyati, Karmana tumani, Alisher Navoiy nomli 3-o'rtta maktabning 6- «G» sinf o'quvchisi

ДУШАНБА 3

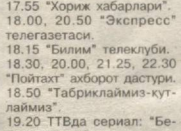
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Тахлилнома»
8.45 ТВ маркет.

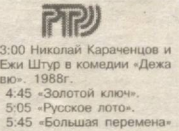
16.55 Кўрсатувлар дастури. 17.00 «Давр» ҳафта ичида. 17.30 Жаҳон жуофраси. 18.15 «Янги авлод» студияси: Болалар шеърлери.

СЕШАНБА 4

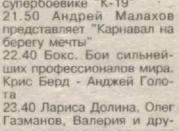
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».

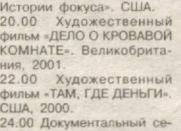
17.55 «Хориж хабарлари». 18.00, 20.50 «Экспресс» телегазетаси. 18.15 «Билим» телеклуби.

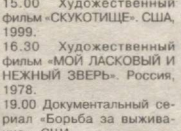
3:00 Николай Караченцов и Ежи Штур в комедии «Дежа вю»
4.45 «Золотой ключ». 5:05 «Русское лото».

5:15 Любимые фильмы с Л.Орловой. «ЦИРК». 7:00 «ОДИН». 7:20 «РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ».

8.00 «ЖИЗНЬ И УДИВИТЕЛЬНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ РЕБЕНКА КРУЗ»
8.30 Документальный сериал «Великие иллюзии».

15:00 «ЖИЗНЬ И УДИВИТЕЛЬНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ РЕБЕНКА КРУЗ»
15:30 «СЕРДЦА ТРЕХ».

Кўпгина назариячилар чақалоқ дунёга келиб, отаси унга исми кўйган чоғдаёқ, унинг бу дунёдаги бахтию тахтини ана шу исмга мўжассам қилиб қўяди, деган фикрни билдирмоқда. Уларнинг фикрича, ҳар бир исмда ота ва онанинг орзу-умидлари мўжассам бўлади.

Бугунги кунда Бахтиёр, Бахтигул, Улугбек, Азизбек, Шухратбек, Бобурбек, Шаҳноза, Нилуфар исмлари анчагина оммалашди.

Лекин исмининг ташқи жозибаси ҳамма вақт ҳам, инсоннинг тақдир йўлига мос келавермас экан. Пахтаобод туманида истиқомат қилаётган бир оиллада туғилган чақалоққа Мадионабону деб исми беришди. Қандай чиройли исми! Мадионабону ақли-фаросатли қиз бўлиб улгайди. Институтни қизил диплом билан битирди. Аммо бахти очилмай, иш билан овуниб юриб қолди. Унинг ота-онаси нима қилишини билмай, охири уламоларга мурожаат қилишди. Улар қизнинг исмини ўзгартиришни маслаҳат беришди. Мадионабонуни Гавҳарой деган исмга ўзгартиришди. Уша йили унинг бахти очилиб, турмуш кўрди. Икки фарзандли бўлиб, чиройли турмуш кечирмоқда.

Тадқиқотчилар қузатуви:

Бизда Юлдузой исмлилар жуда кўп. Уларнинг ота-онаси фарзандини чиройли бўлишини, юлдуздай порлаб туришини истаган бўлсалар ажаб эмас. Лекин қузатишларга қараганда, бу исмдагилар серғайрат, ташаббускор бўлиш билан бирга шахсий ҳаёти оғир кечаркан. Бу исмдагилар орасида қайта турмуш қуриш ҳоллари кўп учрайди.

Ёки Бахтиёр, Улугбек, Азизбек, Шухратбек каби исмдаги йигитларнинг ташқи кўриниши хушрўй, кўп ҳолларда уларнинг одобли бўлиши қузатилган. Лекин уларда талайгина ижобий хусусиятлар билан бир қаторда нисбатан лоқайдлик, бир ишни охирига етказмаслик, чалакам-чатти фикрлаш, ташқи дабдабага мойиллик ҳоллари кўп учрайди.

Хўш, сизнинг исмингиз жисмингизга муносибми? Исмнингизга қанчаллик бахт ва омад мўжассамлашганини билгингиз келаятгандир? Шундай бўлса, мана бу жадвалга эътибор беринг.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
А	Б	В	Г	Д	Е	Ё	Ж	З
И	Й	К	Л	М	Н	О	П	Р
С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Ъ
Ь	Э	Ю	Я	Ў	Қ	Ғ	Ҳ	

Энг аввало қоғозга ўз исмингизни бехато ёзиб олинг. Сўнгра исмингиздаги ҳарфлар ўрнига жадвалнинг ҳужраларидаги рақамларни қўйиб, уларни бир-бирига қўшиб чиқинг. Ҳосил бўлган рақамни ҳам бир-бирига қўшинг. Шунда исмингизнинг

Илгари алвастилар борлигига ишонмасдим. Отам айтган бир воқеа эса мени ҳалигача ўйлантириб келади. Ўшанда (мен у маҳаллар кичик эдим) қишлоғимиздаги кексалар уйимиз ёнидаги анҳор-устига солинган кўприкни гапиришиб, "Бехосият жой, бу ерларда кечаси юрманлар", - деб бизга уқтиришарди. Биз болалар бу гапларга парво қилмай нукул кўприк устида ўйнаверардик.

Бир кун отам кечга томон оғайнисиникига зиёфатга кетаётди: "Мени кутмай ухлайверинглар, кечроқ қайтаман", деди. Ҳар кечаси эса тарақлаган товудан ҳаммамиз

очкич рақами ҳосил бўлади.

Келинг, ҳозирда кенг тарқалган Шухратбек исмининг очкич рақамини топишга ҳаракат қилайлик.

$$8+3+8+9+1+2+2+6+3=42=4+2=6.$$

Демак, бу исмининг очкич рақами 6 га тенг.

Бу рақам ишда му-

яшгигина ташкилотчидир. Ҳар ишда муросани ўйлаши керак. Бошқаларга ақл ўргатавериши мақбул эмас. Ҳаётга мослашиши яхши натижа беради. Худа-беҳудага куйинавермаслиги, жанжаллардан йироқ юриши унинг орзулари ушалишида муҳимдир. Дўстлари билан ҳамкорликда кўп нарсага эриша олади. Аммо иккиланишдан, беҳуда тан-

умидсизлик ботқоғига ботади. Иродаси мустаҳкам бўлса машҳур бўлиб, дунёга танилади.

Ўз келажигини баҳоликдрат режалаштириб, бошқаларга тақлид қилмай олдинга интилса, кўп нарсага эриша олади.

Очкич рақами 8 бўлган инсон тадбиркорлик ва савдо соҳасида дадиллик кўрсата олади. Ўз режасини муваффақият билан амалга оширишга

ИСМИНГИЗ БАХТДАН ДАРАК БЕРАДИМИ?

ваффақиятдан дарак беради. Бу рақамдаги киши обрў қозониши учун сўзи ишига тўғри келиши керак. Иззатталаблик ёмон кўсур эканлигини тўғри тушуниб олас, кўп нарсага эриша олади. Фирромлик ҳеч қачон обрў олиб келмайди. Фақат ҳалоллик бахтига кафолат бўла олади.

Очкич рақами 1 бўлганлар: бу рақам шон-шухрат, қудрат, саяб-ҳаракат рамзидир. Бу рақамдаги инсон фақат истиқболли йўллари танлаши ва ана шу йўлдан адашмаслиги талаб қилинади.

Дўстларига тўғри маслаҳат беришга қодир. У кўпроқ бошқаларга эргашади. Пул топиши ва сарфлаши ҳам билади. Аммо бу рақамдаги инсон таваққал қилса яхшиликка олиб келмайди. Худбинлик ва тасмагирлик туфайли дўстларини йўқотиб қўйиши мумкин. Қандай вазифа топирилса, сидқидилдан бажариши лозим. Баланд дорга осилса обрў топа олмайди.

Очкич рақами 2 бўлса бу одам феъл-атвори майин ва мулоҳазакор,

уши зарур.

Очкич рақами 4 бўлган инсон меҳнатсевар ва эҳтиёткордир. Шиори-қатъийлик ва ҳалоллик. Илмий-техника соҳаларида, санаятда муваффақият қозона олади. Дўстлар орттириб, элга танилади. Оғир шароитда ўзини йўқотиб қўймайди. Аммо мақсади кичик бўлса, майда-чуйдалар гирдобида ўралашиб қолса, умри қашшоқликда ўтади. Ўз малакасини доимий ошириб бориши керак. Ўз хулқи ва ҳалоллиги билан доимо бошқаларга ўрнак бўлиб тургани маъқул.

Очкич рақами 5 бўлган инсон фидойи, таваққалчи, серҳаракат кишилардир. Топқир бўлса-да, фақат олдинга интилиш туфайли оёқ остидаги имкониятларни кўрмай қолади. Саргузашт ва саёҳатларни хуш кўради. Топганларини кўп ҳолларда ана шунга сарфлайди.

Очк рақами 6 бўлган куч-ғайратини кундалик меҳнатга сарфласа, кўп нарсага эриша олади. Агар ишда ҳақиқий истиқболни кўра олса, машҳур шахс даражасига кўтарила оладилар. Албатта дўстлари маслаҳатига таяниши керак.

Очкич рақами 7 бўлган инсонда кучли ички ҳиссиёт мавжуд. Тиришқоқлик, шoirона қалб, ёрқин тасаввурга эга. Ёлғиз яшашни хушлайдик. Иродасизроқ бўлса,

тилиқдан ўзини сақлаши лозим.

Очкич рақами 3 бўлган одам ўткир ақлга эгадир. Ёқимли ва хушчақчақ давраларни хуш кўради. Бугуннинг ўзи билан яшайди, келажакни ўйламайди. Ўз кучига ишонади ва ишни яхши билади. Бесабрлиги унга юқори чўққига чиқишга тўсқинлик қилади. Бу рақамдаги инсон фойдали маслаҳатларга эътибор қаратса санаятда, спортда юқори натижага эриша олади. Энг муҳими ўзига мос касбни танласа ҳаёти яхши кечади. Аммо севги йўлида омадсизликка учрамаслик учун жиддий ўйла-

шадир. Ишда ўзини ҳам, бошқаларни ҳам аямайди. Жамона бошқариш қобилияти бор. Оила ва жамиятда бешафқатдир. Дўстларни бойлиги, амалига қараб танлайди. Арзимаган ишлардан ҳам яхшигина даромад топа олади. Аммо майда ишларга ўралашмаслиги, умр йўлдошини танлашда етти ўлчаб бир кесиши лозим. Ўз йўлидан қайтиш хорликка олиб келади.

Очкич рақами 9 бўлган инсон юксак ақл-идрок эгасидир. Истеъдоди билан кўп нарсага, машҳурликка эриша олади. Буюк ихтирочи, кашфиётчи бўла олади. Обрў қозона олади ва йўлбоши бўла олади. Аммо камтар ва фидойи бўлиши зарур. Худбинлик ва манманлик барча ижобий хислатларини чиппака чиқариши ҳеч гап эмас. Бошқаларнинг қадрига етиб, ҳақиқатни ўрнига қўя олса, бемалол машҳур бўла олади.

Ҳар исмингиз очкич рақами 10 ва ундан юқори бўлса яна бир рақамидан бошланаверди. Яъни 10 рақамдаги хусусиятлар бир рақамда, 11 рақамдаги хусусиятлар 2 рақамда мўжассамлашган. Ва ҳоказо...

Яна шунинг билангиз, сиз очкич рақамингиздаги салбий хусусиятларингизни йўқотиб боришингиз ҳисобида, турмушингизни бахтли ҳаёт сари ўзгартириб борасиз. Энг муҳими, ўзингиздаги ижобий хислатларни оширишга, нуқсонларни камайитиришга ҳаракат қилинг.

Яна шунинг билангиз, бахтнинг учта ўқ илдизи бор. БУЛАР - САЛОМАТЛИК, ТИНЧЛИК-ОМОНЛИК ВА ХОТИРЖАМЛИҚДИР. Агар саломат бўлсангиз, уйингизда тинчлик ва хотиржамлик бўлса, сиз шубҳасиз бахтиёрсиз.

Асосийси инсон ҳамиша бахтга интилиб яшаш, завқли ҳаёт кечирishi, олдида катта мақсадни қўйиб, унга етиш йўлида фидойилик кўрсатиши зарур.

Комилжон НИШОНОВ тайёрлади

СОЧИ УЗУН АЛВАСТИ

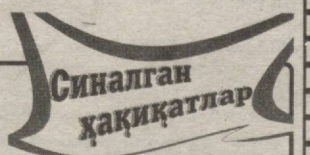
уйғониб кетдик. Турсак, очкич эшик ёнида отам турибди. Бир аҳволда, ранглари оқариб кетган: "Онаси, тезроқ сув бер..." - деб гўлдирарди. Сувни ичиб бўлгандан сўнг ҳам дир-дир титраб, тилига ҳеч сўз келмай нукул ташқарини кўрсатарди. Биз ташқарига чиқиб қарасак, ҳеч ким йўқ...

Хуллас, эртасига маълум бўлдики, тунда уйга қайтаётган отамни бир таниш овоз қақиргандек бўлган. Қараса сочлари узун қис кўприк ёнида ўтирганмиш. У отамни "Бери кел" -

деб имлаб. Отам эса: "Бу алвасти бўлса керак", - деб жонҳолатда уйга қараб қочибди. Шунда алвасти отамнинг ортидан қувиб келган. Ниҳоят дарвозани очиб уйга киргану... Биз кўрган аҳвол юз берган. Эртасига туша бориб отамнинг исисиги чиқиб етиб қолди. Лабларига учуқ тошиб кетди. Нукул бизга: "Кечаси бемаҳалда юрманлар, мен кеча жудаём кўрқдим, хушим ўзимда эмасди", - дер эди. Ўшандан сўнг отам хасталаниб кўп ётди, ҳедеганда тузалавермади. Ахирги қишлоқдаги домлани чақириб келиб

дам солдирганимиздан сўнг тузалиб кетди...

Яқин-яқинга қадар ўша кўприк устида турли ҳангома-ҳодисалар рўй беради, ҳатто машина ё мотоцикл ҳалокатларим шу кўприк устида содир бўларди. Қишлоқ кексалари қўй сўйиб қон чиқаришгач, бундай фалокатлар қайта такрорланмади. Чўлпоной МЕЛИҚУЗИЕВА

ОВОЗИНГИЗ

ТАШРИФ ҚОҒОЗИНГИЗ

Бизга таниш бўлмаган одамлар билан телефон орқали гаплашганимизда дарҳол нотаниш одамнинг қиёфасини кўз олдимизга келтиришга ҳаракат қиламиз. Учрашганимизда эса... Кўпинча тасаввур қилган кишимизнинг тамоман аксини кўриб хато қилганимизни англаймиз.

Инсоннинг овози ва гапиришига қараб нимани билиш мумкин?

■ КЎНГИЛ КАЛИТИ

Овоз-инсоннинг ташриф қоғози, дея бекорга айтилмаган. Айтишларича, инсондаги ўзгартириб бўлмайдиган ягона табиий хусусият, бу унинг овози экан. Ҳаммамиз ўзимизга ҳос овозда гапирамиз. Овозни ҳеч қачон ўзгартириб бўлмас экан.

Айнан шунинг учун қадимги Италияда одамларнинг паспортига унинг овоз оҳангининг қандайлиги ҳам ёзиб қўйиларкан. Дунёдаги энг замонавий банкларда эса сейфларга эгасининг овози парол қилиб қўйиларкан. Овозида салгина сохталик сезилса сейфнинг эшиги умуман очилмас экан.

■ ОХАНГЛАР ҚАНДАЙ МАФТУН ЭТАДИ

Овознинг оҳангига қараб ўзимизга яқин ва таниш одамларни дарҳол ажратиб оламиз. Баъзан, биз умуман кўрмаган, билмаган суҳбатдошимизнинг овози бизни мафтун этади. Рухшунсо олимлар эса ёқимли овозда ўзига ҳос уйғунлаштирувчи олий оҳанглар бор, дея ҳисоблашади. Буларсиз овоз хира, синик бўлиб, тингловчида ҳеч қандай таассурот қолдирмайди. Хофизларнинг овозида эса бу оҳангларнинг оддий сўзлашишдан кўра қучлилиги кўп исботланган. Шунинг учун чиройли, тиниқ ва жарангдор овозни булбулнинг навосига ёки қумуш қошиқнинг жарангига ўхшатишган. Оҳанглар қанча қучли бўлса, овоз шунча қучли бўлган. Эҳтимол шунинг учун испаниялик ошпақ эркаклар севгилиларига серенада қуйлашган бўлса ажаб эмас.

■ СЎЗЛАШИШ ҲАМ САНЪАТ

Гарчи телефон орқали гаплашаётган суҳбатдошимизнинг эркак ёки аёл эканлигини билиш қийин бўлмаса-да, лекин унинг кўриниши семиз ёки озгинлигини, бўйбастини, ёшини аниқлай олмаймиз. Масалан, ўта нозик инсон бўлган Левитан ўзининг бетакрор овози билан дунёга танилган.

Шунингдек, инсоннинг феъл-атворини

■ ЁШАРИШНИ ИСТАСАНГИЗ... ҒАЗАБЛАНМАНГ

Ҳар қандай овоз, ҳатто, у хиркироқ бўлган тақдирда ҳам, албатта ички бир туйғу ва ўзгача кайфият билан сўзланса ёқимли эшитилади. Тадқиқотчи олимлар турли ёшдаги эркак ва аёлларга битта жумлана айтириб кўришган. Ҳар ким буни ўзи ўрганган қилиқлар билан айтган. Хулоса шунки кўрсатганки, ғазаб ва кўркүв туйғуси овоз эгасининг ёшини анча катта қилиб кўрсатаркан. Қувнок ва хушқайфият овоз эса ёшига нисбатан 10 ёшга ёшартираркан. Шунинг учун ёш кўришни истаганлар иложи борича шод ва хушчақчақлик билан сўзлаганлари маъқул.

■ АГАР ОВОЗИНГИЗ ЙЎҚОЛСА...

Афсуски, баъзан овозимиз ўзимиз истагандек жарангламайди ёки умуман овозимиз чикмай қолади. Шамоллаганда, овоз чиқарувчи тўқималаримиз шикастланганда шундай ҳолат юз беради. Ваҳоланки, айрим одамлар учун овоз асосий ўринда туради. (Масалан, кўшиқчилар, дикторлар учун). Бироқ ҳар қандай вазиятда ҳам овоздан айрилиб, ўз фикрларимизни тўла-тўқис айта олишдан маҳрум бўлганимиз учун изтиробга тушамиз.

Йўқолган овозни халқ табobati, яъни гиёҳлар ёрдамида яна қайтаришнинг оддий усуллари бор.

★ **2 ош қошиқ маврак (шалфей) ўтига бир стакан қайноқ сув қуйиб, 20 дақиқа дамлаб қўясиз. Кейин уни сузиб, юмшоқ матони ушбу дамламага яхшилаб ботириб олиб томоғингизга боғлайсиз-да, устидан қуруқ сочиқ билан ўрайсиз. У совуғач алмаштирасиз. Ушбу муолажани уч-тўрт марта такрорлаш овозингизни қайтаришга катта ёрдам беради.**

★ **Агар иш фаолиятингиз юзасидан эртадан кечгача гапиришингизга тўғри келса, овозингизни асраш учун бир чой қошиқ ичимлик содасини бир стакан илиқ сувга аралаштириб эрталаб ва кечкурун томоғингизни чайиб туринг.**

★ **Шамоллаб касал бўлиб қолсангиз хонадаги иситгич ёнига бир идишда сув қўйиб қўйинг. Шунда хонадаги ҳаво нам бўлиб, томоқ қуруқшаб қолмайди.**

овозидан билиб бўлмайди. Овоз сохта бўлиши, биз ўйлаган ҳақиқатдан қалғитиши мумкин. Ана шунинг учун бир-бири билан телефон орқали танишиб, севишиб қолганлар учрашганларидан кейин ҳафсалалари пир бўлиб, юз кўрмас бўлиб кетишади.

Атрофдагиларга қандай таассурот қолдиришимиз ҳаётимизга, келажагимиз, шахсий ҳаётимиз ва соғлигимизга ҳам ижобий таъсир қилиши мумкин.

ГУЛБАШАКАР тайёрлади

ДАРДНИ АЙЛАГАЙ У ДАФ

Саримсоқлиёзни яхши биласиз. Унинг хиди ўткир бўлиб, шифоси билан ажралиб туриши, кўп дардларга даво эканлигини кўпчилик билмаса керак. Ибн Синодан сўрашибди: "Эй Шайх, сиздан кейин ўрнингизни босадиган ким қолгусидир?" Аллома шундай жавоб берибдилар: "Эй азизлар, мендан кейин ўрнимни саримсоқлиёз босгусидир".

Ундаги эфир мойи қон томирлар ҳаракатини кучайтириши натижасида ёғ безлари ишлашини яхшилайтиди. Бундан соч ўсиши тезлашади, бошдаги қазоқ йўқолади. Соч тўқилишининг олдини олишда ҳам унинг нафи бор. Ундан сочнинг ҳолатига қараб фойдаланилади, яъни соч кўп тўқилаётган бўлса, айниқса тепакал ҳолидаги соч тўқилиши бошланишида бир бош саримсоқнинг 2-3 палласини қириб ўтказилади-да, ҳосил бўлган бўтқасимон суюқликни бошнинг керакли ерига суртилади. Буни 7-10 кун давомида ҳар куни қайтариб турилади. Янчилган саримсоқ бошда 2 соат тургандан сўнг совун билан ювиб ташланади. Сочни ўстириш ва бошдаги кепакни йўқотиш учун ҳафтада бир мартаба бу муолажани бажариб туриш керак. Саримсоқни бош ювишдан икки соат илгари бошга суртиб қўйилади. Соч қуруқ бўлса, саримсоқ бўтқасини доқадан ўтказиб, унга бироз ўсимлик мойи аралаштириб, сўнг бошга суртиш керак. Ёғли сочга мой аралаштириш шарт эмас. Ҳар икки ҳолда ҳам бу муолажани икки-уч ойдан кам қилманг. Акс ҳолда қутилган натижани бермайди. Сочга саримсоқ суртгандан сўнг бошга рўмол ўраманг. Негаки, бош териси ачиши мумкин. Саримсоқ майдалангандан сўнг 300 соатдан кейин ҳам фитодидлар ажратади.

Маълумки, саримсоқнинг хиди ўткир. Кўпчилик ўртасида, оилада оғиздан унинг хиди уфуриб турса, гўёки одо-сизлик ҳисобланади. Бунинг олдини олиш учун истемол қилгач, кашнич, зира илдизини ёки қуруқ чойни чайнаш даркор.

Саримсоқ шифолигига келсак, у ўт (сафро) ажралишини кучайтиради. Қон босимини туширади, овқат ҳазм қилишини яхшилайтиди. Иштаҳани очади, ичак оғригини қолдиради. Бўғим оғриқларида, юракнинг безовталанишида, парижохотирликда даво бўлади. Буйракдаги тошни нуратиш ҳосияти бор. Бунда турп билан истемол қилиш керак. Қийин битадиган яра-ларга наф беради. Сурункали бронхит, холецистит каби хастақликларда тавсия этилади.

Шу билан бирга у пешоб ҳайдовчи, грипнинг олдини оладиган восита ҳамдир. 1971 йили Тибет табobati усулларини тадқиқ этаётган олимлар, "Навқиронлик эликсири"га, унинг қўлланилишига оид сирларга эга бўлишди. Бу борада "Оила ва жамият" газетасида чоп этилган.

Саримсоқнинг бу аралашмаси танани ёғлардан тозалайди, моддалар алмашинувини яхшилайтиди, қон томирлар қовушқоқлигини маромига келтиради, миокард инфарктининг олдини олади, юрак сиқилишида даво.

Саримсоқ саноат миқёсида ишлаб чиқариладиган, "Аллахол" ҳаб дорисининг таркибий қисмига ҳам кирди. Бу дори сурункали гепатит, холециститда қўлланилади.

Саримсоқлиёзнинг яна бир хислати шуки, қувватбахшдир. Унинг бир килоси 1330 килокалория беради. Шунинг учун ундан бир қатор сабзавотларни тузлашда ишлатилади. Саримсоқлиёзнинг ёввойи ҳолдагиси ҳам бўлади. Лекин ҳанузгача ўрганилмаган, айрим манбаларда ёзилишича, ёввойиси қулироқ таъсирга эга экан.

Оилада ҳар бир киши саримсоқ истемол қилиши даркор. Уни фойдали экан деб ҳаддан ташқари кўп истемол қилиш ҳам мумкин эмас, сабаби бошни оғритади.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ дорихунос

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган қўлёғалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила -133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа компанияси босмахонасида чоп этилади. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти - 20.00
Босишга топширилди

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

ҲОМИИ: «Матбуот тарқатувчи» Акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 639. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 18816
Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ.
Рассом — Н. ХОЛМУРОДОВ.
Навбатчи — Т. НОРИМОВ.
Мусаххих — С. САЙДАЛИМОВ.